

1.	Наслов на наставниот предмет	АНАТОМИЈА 1			
2.	Код	ЗМF103312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1ви семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р.Светлана Јовевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со анатомијата како морфолошка наука, совладување на стручната терминологија, комплетно изучување на локомоторниот систем на екстремитети				
11.	Содржина на предметната програма: 1.Вовед во анатомијата и остеологијата, видови на коски, составни делови на коски, стручна терминологија, Коски на неподвижниот и подвижниот дел на горниот екстремитет, 2.Коски на неподвижниот и подвижниот дел на долниот екстремитет, Коски на градниот кош и трупот 3.Вовед во синдезмологијата, поим за зглоб, составни делови на зглобот, видови на зглобови, 4.Синдезмологија на горниот екстремитет, Синдезмологија на трупот и долниот екстремитет 5.Миологија, ангиологија и неврологија на горен екстремитет 6.Миологија, ангиологија и неврологија на долен екстремитет 7.Ориентација на коски: клучна коска, лопатка, надлактица, коски на подлактица (радиус и улна)идови на градниот кош, градба на дојката, Органи на ситемот за дишење 8.Органи на ситемот за крвоток. Абдоминален сид-мускули, васкуларизација, инервација, соодноси 9.Органи во абдоминалната празнина-перитонеум, хранопроводник, желудник, Органи во абдоминалната празнина-тенко и дебело црево 10.Црн дроб, жолчни патишта, панкреас. 11.Слезенка, бубрег, надбубрежна жлезда, уринарни патишта, 12.Карлична празнина-граница и градба; мочоводни органи, Женски полови органи, Машки полови органи 1.Ориентација на коски: клучна коска, лопатка, надлактица, коски на подлактица (радиус и улна) Скелет на шака: рачје (китка на шака), метакарпални коски и коски на прстите, граден кош и рбет 2.Скелет на појасот на долниот екстремитет-карлична коска; скелет на крсна и тртична коска, Скелет на натколеница-бутната коска, и коски на потколеница-голеница, лисница, чашка 3.Скелет на стапалото-коски на ножјето, доножјето и прстите на стапалото Зглобови на горниот екстремитет, градниот кош и рбетот 4.Зглобови на долниот екстремитет, Мускули и крвни садови на горен екстремитет 5. Мускули и крвни садови на долен екстремитет, Инервација на горен и долен екстремитет				

	6.Граден кош-градба на сидови, поделба на медијастинум, граници, состав, топографиј, Медијастинални органи-соодноси; градба и топографија на системот за дишење 7.Градба на системот за крвоток-срце и големите крвни садови; топографија и соодноси, Абдоминален сид-градба: мускули, соодноси на мускулите со органите, васкуларизација и инервација 8.Ориентација во абдоминална празнина-перитонеум, хранопроводник, желудник, топографија и соодноси, 9.Топографија на органи во абдоминалната празнина-градба и ориентација на тенко и дебело црево 10.Ориентација на модели на црн дроб, жолчни патишта, панкреас, Ориентација на модели на слезенка, бубрег, надбубрежна жлезда, анатомија на уринарни патишта 11.Карличен сид-градба, топографски соодноси на органите, карлични органи, Карлична празнина-мочоводни органи, соодноси со другите органи, васкуларизација и инервација 12.Женски полови органи-ориентација, соодноси со другите органи, Машки полови органи-ориентација, соодноси со другите органи			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 x 30 = 180		
14.	Распределба на расположивото време	45+45+15+15+45 = 150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А. Карговска-Клисарова, Ј. Јосифов	Анатомија на човекот-Општ дел	Просветно дело	
		2.	А. Карговска-Клисарова, Н. Ѓорѓевиќ, Д. Лазарова	Анатомија на човекот-Остеологија	Просветно дело	
		3.	А. Карговска-Клисарова А. Карговска-Клисарова А.Карговска-Клисарова, Д. Џидрова, А. Стратеска-Зафировска Н. Христова-Ѓорѓевиќ, А. Карговска-Клисарова	Анатомија на човекот-Рака и граден кош Анатомија на човекот-Нога Анатомија на човекот-Абдомен Анатомија на човекот-Карлица		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sinelnikov	Анатомски атласи на човекот (I,II,III дел)		
		2.	F.N. Netter	Atlas of human anatomy		
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕМИЈА			
2.	Код	ЗМФ134012			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1 ви семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц др Сања Костадиновиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку интерактивна настава и лабораториски вежби, студентите треба да се здобијат со знаења од општа, неорганска и органска хемија, вклучувајќи ги општите хемиски принципи во врска со составот и структурата на супстанците, како и принципите на хемиските промени. Покрај ова, студентите треба да се запознаат со основните особини на органските соединенија и реакции, како и структурата, својствата и реактивноста на основните групи органски соединенијана. Преку лабораториска работа, студентите треба да се запознаат со основните принципи за работа во лабораторија за општа хемија, основниот прибор и лабораториски техники, номенклатурата на неорганските и органските соединенија, како и со основните видови на стехиометриски пресметки во хемијата.				
11.	Содржина на предметната програма: <u>Теоретска настава</u> 1. Значење, методи и поделба на хемијата: Вовед во хемијата Материја и промени на материјата: Супстанци, класификација на супстанците, Прости чисти супстанци. Поим за елемент; Сложени чисти супстанци: Соединенија; Својства на чистите супстанци: Физички и хемиски својства; Смеси: Хомогени и хетерогени смеси; Количество супстанца, 2. Моларна маса; Врска помеѓу количеството супстанца, масата и бројот на единки во системот. 3. Атомско молекулска теорија за материјата: Историски преглед; Современи сознанија за структурата на атомот; Изотопи и изобари; Релативна атомска маса; Релативна молекулска маса. 4. Хемиски знаци и формули: Главни групи неоргански соединенија и нивна номенклатура; Вистинска (молекулска) и најпроста (емпириска) формула; Оксидациски број и валентност; Оксиди, Киселини, Хидроксида (бази), Соли 5. Хемиски реакции: Квалитативно и квантитативно значење на хемиската равенка, Принос на хемиската реакција 6. Електронска структура на атомот: Боров атомски модел, современи сознанија за електронската структура на атомот, квантни броеви, Атомски орбитали, Орбитали кај атоми со повеќе електрони, Спин на електронот, Електронска конфигурација. 7. Основен концепт на хемиското сврзување: Луисови симболи и октетно правило, Јонска врска, Ковалентна врска, Теорија на валентини врски, Поларност и електронегативност, Луисови структури и резонанција, Ковалнтна врска и препокривање на орбиталите, повеќекратни ковалентни врски, Хибридни орбитали.				

	8. Органска хемија: Функционални групи и структурни формули, Општи принципи на номенклатурата на органските соединенија, Класификација на органските соединенија според функционалните групи, Основни особини и реактивност на функционалните групи; Структурни формули, Дефиниција на поимот изомерија: поделба; структурни изомери; конфигурациски изомери; геометриски изомери; оптички изомери; конформациски изомери. 9. Својства на органските соединенија: Структура и физички својства; Структура и хемиски промени; Класификација на хемиските реакции. 10. Јаглеводороди: алкани и циклоалкани: Номенклатура на алканите; Конформации на алканите; Циклоалкани; Конформации на циклоалканите; Физички својства на заситените јаглеводороди; Оксидација на алканите и циклоалканите; Халогенација на заситените јаглеводороди. Ароматични соединенија: Соединенија на бензенот; Ароматичност; Полициклични и хетероциклични ароматични соединенија; Номенклатура на соединенијата на бензенот; Електрофилна супституција на ароматични соединенија. 11. Алкохоли, феноли, карбоксилни киселини и естери: Хидроксилна група; Класификација и номенклатура на алкохолите; Физички особини на алкохолите; Реакции на алкохолите; Киселост и базност на алкохолите; Дехидратација на алкохоли; Оксидација на алкохолите; Феноли, Дефиниција, основни видови реакции, значење во живите организми 12. Вовед во биохемија: Основни групи биохемиски соединенија: аминокиселини, протеини, шеќери, масти и нуклеински киселини <u>Практична настава</u> 1. Номенклатура на комплексни соединенија 2. Физички величини, единици, претворба на единици 3. Атомско-молекулска теорија 4. Номенклатура на неоргански соединенија 5. Пресметување врз основа на хемиска формула 6. Пресметување врз основа на хемиска равенка 7. Раствори 8. Хемиска рамнотежа Поместување на хемиска рамнотежи			
12.	Методи на учење: <u>Теоретска настава</u> Интерактивна настава: предавања во голема група со интерактивно учество на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. <u>Практична настава</u> Практични лабораториски вежби во мали групи. Аудиториски вежби. Посета на лаборатории за хемиска и биохемиска анализа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+30 = 120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава.	30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џон В. Хил, Ралф Х. Петручи, Тери В. Меккрири, Скот С. Пери	ОПШТА ХЕМИЈА (превод на македонски јазик)	Табернакул	2012
		2.	Робер Џ. Улет, Државен универзитет во Охајо, САД, Prentice Hall Inc. 1994	ОРГАНСКА ХЕМИЈА: КРАТОК ВОВЕД (превод на македонски јазик).	Просветно дело Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Валентин Мирчески	Хемија (интерна скрипта)		

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛЕТОЧНА БИОЛОГИЈА СО ХУМАНА ГЕНЕТИКА			
2.	Код	3MF104112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус стручни студии			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 Прв	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доцент д-р Невенка Величкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со базични познавања од областа на клеточната биологија и хуманата генетика, како и основните законитости при процесот на наследување. Специфични цели: Студентите развиваат специфични компетентности за користење на различни методи и техники при микроскопирањето, се запознаваат со основните цитохемиски методи кои се користат при дијагностицирањето на голем број на наследни заболувања со посебен осврт на оние кои се најчести во областа на денталната медицина. Компетенции: На тој начин студентите ќе бидат оспособени да извршат идентификација на нормална од патофизиолошки изменета клетка, да препознаат синдром или хромозомска аберација, да укажат на потребата на пренатален скрининг и ризикот од евентуално присуство на одредена мутација во организмот.				
11.	Содржина на предметната програма: А) Предавања: • Класификација на клетки (морфологија, структура, функција) • Хемиски состав на клетката • Градба на клеточна мембрана и видови транспорт низ клеточна мембрана • Мембрански клеточни органели • Лизозомски болести на складирање • Немембрански клеточни органели • Градба на јадро и јадренце • Цитодиференцијација • Апоптоза и некроза • Градба на хромозоми и поделба • Нумерички хромозомски аберации • Структурни хромозомски мутации и мутации				

	Б) Вежби: - Микроскопски техники и методи (Видови клетки) - Клеточна мембрана - Меѓуклеточни врски - Градба и форма на јадро - Градба на митохондрии - Лизозомски болести (методи на дијагностицирање) - Цитодиференцијација - Апоптоза и некроза - Кариотипизација и изработка на кариограм - Полово врзани болести - Наследување на крвни групи - Нумерички и структурни хромозомски аберации Практичната настава се состои од реализирани лабораториски вежби и со примена на различни методи од областа на цитологијата и хуманата генетика, видео презентации и анимации, дискусии, работилници и интерпретација на експерименталните резултати.			
12.	Методи на учење: Методи на учење: <u>Теоретска настава:</u> Интерактивна настава: предавања во групи од по 40 студенти со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. <u>Практична настава:</u> Практични лабораториски вежби во мали групи по 10 студенти. Аудиториски вежби.			
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 150 часа (2+1+1)	
14.	Распределба на расположивото време		30+30+30+30=120 часа	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови (колоквиуми и завршен испит)		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени 42 поени од присуство на предавања, реализација на вежби, изработка на семинарска/проектна задача и од два колоквиуми				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуацијата на знаењата е континуирана и истата се остварува преку оценување на семинари, есеи, усмени презентации, учество во дискусии, тестови и други начини на проверка на знаењата. Врз база на сите активности кои се применуваат и оценуваат, вклучувајќи го и завршниот испит, се врши евалуација на квалитетот на наставата.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Величкова	Цитологија со хумана генетика	УГД	2012
		2.	Мајкл Х. Рос; Павлина Војчич	Клеточна и молекуларна биологија (Хистологија)	Табернакул	2010
		3.	Tomas Pollard; William Earnshaw	Cell Biology	Elsevier	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Нада Митева	Биологија	ПМФ-Скопје	2008
		2.	Мирјана Кочова	Медицинска генетика		
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ИНФОРМАТИКА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за Медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор степен			
6.	Академска година / семестар		7.	Број на ЕКТС кредити	
8.	Наставник	Доц.Д-р Александар Крстев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Вовед во информатиката, Информациски системи, Хардвер и Софтвер, Работење во облак и облак технологии, е-општество итн.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во Информатика Хардвер и Софтвер Видови на софтвер Основи на интернет и интернет технологии Информациски системи Безбедност на Компјутерски системи Работење во облак (Cloud computing) Електронско општество				
12.	Методи на учење: Предавања, лабораториски вежби, нумерички вежби, семинарска работа, тимска работа, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време				
14.	Распределба на расположивото време		2+1+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања- теоретска настава		2
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, теренска и тимска работа		1
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/
		16.2	Самостојни задачи		1
		16.3	Домашно учење		/
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бодови

	17.2	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3	Активност и учество	10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоеваулација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	3. Здравев и други	Основи на Информатика / електронски ресурси	УГД, Штип	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	АНАТОМИЈА НА ВИЛИЦИ И ДЕНТАЛНА МОРФОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF121312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1 ви семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на основните анатомски и морфолошки карактеристики на составните елементи на стоматогнатниот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Заби и забни лакови, млечна и трајна дентиција, анатомски карактеристики на забите, системи за означување. 2. Хистологија на забите. Потпорни ткива на забот и нивната функција. 3. Заби од интерканинскиот сектор - горни и долни секачи. 4. Заби од интерканинскиот сектор - горни и долни кучешки заби. 5. Заби од трансканиниот сектор - горни и долни преткатници. 6. Заби од трансканиниот сектор - горни катници. 7. Заби од трансканиниот сектор - долни катници. Селбахов феномен. 8. Анатомија на горната вилица и непчевата коска. 9. Анатомија на долната вилица и темпоромандибуларен зглоб (ТМЗ). 10. Анатомија и топографија на мускулите на стоматогнатниот систем. 11. Оклузија и артикулација за забите. 12. Ориентациони точки, линии и рамнини и поделба на лицето. Практична настава: 1. Анатомски делови на забите. Ориентациони правци. Карактеристични белези на забите. Системи за означување на забите. 2. Цртање и моделирање горен централен инцизив во гипс. 3. Цртање и моделирање на горен латерален инцизив во гипс. 4. Цртање и моделирање на долни инцизиви во гипс. 5. Цртање и моделирање на горен и долен канин во гипс. 6. Цртање и моделирање на горни преткатници во гипс. 7. Цртање и моделирање на долни преткатници во гипс. 8. Цртање и моделирање на горен прв молар во гипс. 9. Цртање и моделирање на долен прв молар во гипс. 10. Моделирање на горни и долни инцизиви во восок. 11. Моделирање на канин и премолар во восок. 12. Моделирање на молари во восок.				
12.	Методи на учење: Предавања, аудиториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+15+5+25 = 120			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Проф.др.Ерол Шабанов	Авторизирани предавања		
		2.	Јанкуловска Е.	Анатомија и морфологија на вилиците и забите	Стоматолошки факултет Скопје	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jarned,FullerA/Gerald E.Denehy/Thomas M. Schulein	Concise Dental Anatomy and Morphology	University of Iowa	2001
		2.	Stanley J. Nelson DDS 9	Wheeler's Dental Anatomy, Physiology and Occlusion(9 th edition)	Elsevier Inc.	2010

1.	Наслов на наставниот предмет	БИОФИЗИКА			
2.	Код	3MF129212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1 ви семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Зденка Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување и проширување на основните теоретски и практични знаења од физиката како основа на одредени физиолошки процеси. Запознавање со биолошките ефекти од одредени физички појави како и нивната примена во медицинска дијагностика и терапија.				
11.	Содржина на предметната програма: А.) Предавања 1. Биомеханика. 2. Биомеханика на локомоторниот систем;Еластични особини на телата. 3. Осцилации и звук. Биоакустика (процес на слушање и говор) 4. Биолошки ефекти од ултразвукот; Основни принципи на ултразвучната дијагностика и терапија.. 5. Биомеханика на флуиди; Течење на крвта низ крвните садови; Површински пјави 6. Темодинамика на човечкиот организам; Транспортни процеси во човечкиот организам. 7. Електрични сигнали во организмот. Регистрирање на електричните сигнали. 8. Магнетни појави; магнетни особини на телата;Физички приципи на НМР 9. Основни појави и закони во оптиката. Оптички инструменти; 10. Елементи на визуелната перцепција; 11. Јонирачки зрачења; Основни принципи на рентген и радионуклидната дијагностика. 12. Биолошки ефекти од јонизирачкото зрачење. Дозиметрија и радијациона заштита. Радиотерапија Б.) Вежби 1. Биомеханика на локомоторниот систем 2. Еластични деформации на коските и ткивата. 3. Процес на генерирање на звук во увото 4. Примери од ултразвучна ЕХО и Доплер техника 5. Биомеханика на флуиди; Течење на крвта низ крвните садови; 6. Енергетски промени во човековиот организам 7. Електрични потенцијали и биопотенцијали. 8. Електрична струја и ефекти од електричната струја врз човековиот организам. 9. Формирање на лик кај различни типови на леќи. 10. Определување на зголемување и резолуција во оптички системи. 11. Примери од активност на радиофармацеутиците и нивна елиминација од човечкиот организам. 12. Дозиметрија				
12.	Методи на учење:				

	Теоретска настава: интерактивни предавања во групи од по 40 студенти со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. Практична настава: Аудиториски вежби во мали групи по 10 студенти.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+15+15+30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зденка Стојановска	Биофизика	УГД-Штип	2015
		2.	Андоновска Невенка	Биофизика	ПМФ-Скопје	2010

1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК НИВО A2.1			
2.	Код	UGD100112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	прва I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Драган Донеv			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - развивање на способноста за дефинирање вокабулар - развивање на способноста за анализа и разбирање на текст - стекнување сигурност при изразување со користење на сложени граматички конструкции на општи и поспецифични теми - развивање на способност за слушање снимен материјал и одговарање на прашања по темата од материјалот				
11.	Содржина на предметната програма: Содржините се насочени кон совладување на сите четири јазични вештини: слушање, читање, зборување и пишување. Граматичките структури се учат апликативно и функционално, и тоа: изразување на нешта кои ги сакаме и не ги сакаме; зборување за колку често правиме некои дејства со present simple tense; изразување на дејства кои ги вршиме во сегашноста или околу сегашноста со present continuous tense; опис на лични случки во минатото со past simple tense; поставување различни видови на прашања; зборување за идни планови со going to и идни ангажмани со present continuous; дефинирање и објаснување на поими; дефинирачки релативни реченици; споредување со компаративни и суперлативни придавки; индиректни прашања; модални глаголи за совет, дозвола, задолжение; present perfect tense; изразување на минати навики и обичаи; модални глаголи за изразување предвидувања за иднината; бројни и небројни именки; too, too much/many, (not) enough;				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, конултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30
		16.2.	Самостојни задачи		30
		16.3.	Домашно учење		15
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			Два колквиума

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	да
	17.3.	Активност и учество	да
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5
		од 51 до 60 бода	6
		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација	

1.	Наслов на наставниот предмет	СТРАНСКИ ЈАЗИК (ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК)			
2.	Код	UGD100212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1 ви семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	???			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на писмената и говорната комуникација во ситуации од секојдневниот живот (оспособување на студентите да бараат и да даваат информации, да поздравуваат, да го опишуваат амбиентот во кој живеат, да зборуваат за своите навики и интереси, да комуницираат по телефон, да нарачуваат во ресторант, да раскажуваат за некои настани од минатото, итн.); Оспособување на студентите за читање и пишување и совладување на основните граматички структури(определен и неопределен член; род и број кај именките; описни, присвојни, показни, прашални придавки; броеви; прилози за место; сегашно време, итн.)				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Азбука, изговор, именка, претставување, поздрави 2. Придавка, лични заменки, националност 3. Определен член 4. Глаголот „има“ и глаголот „сум“ 5. Сегашно време: правилни глаголи; учтива форма 6. Пишување писмо, зборување по телефон, барање и давање информации, 7. Опишување на физички изглед; Региони и градови во Италија 8. Сегашно време: неправилни глаголи 9. Активности во слободно време; Опишување на околината 10. Модални глаголи; Броеви; Денови во неделата; Колку е часот 11. Употреба на предлози; изразување на несигурност, на благодарност, на присвојност 12. Употреба на прилози на место; Присвојни придавки				
12.	Методи на учење: Методи на учење:Интерактивни вежби, работа во групи, пишување на есеи, домашни задачи, практична работа, дискусија, дебата, кооперативно учење, индивидуални вежби, употреба на е-учење на часовите и практични вежби.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+30+30 +60 = 120 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		0 часа

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	0 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Araminta Crace, Richard Acklam	New Total English students' book	Pearson Education Limited	2011
		2.	Araminta Crace, Richard Acklam	New Total English activebook	Pearson Education Limited	2011
		3.	Araminta Crace, Richard Acklam	New Total English students' book	Pearson Education Limited	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Swan, M	Practical English Usage	Oxford University Press	1994
		2.	McCarthy, M., and O'Dell, F.	English Vocabulary in Use	Cambridge University Press	1996

1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	UGD100312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет при УГД-Штип			
5.	Степен (прв,втор ,трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	2017/2018 година прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Билјана Ивановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на основните граматички содржини по предметот <i>Германски јазик</i> ; Усвојување на писмената и говорната компетенција како и запознавање со современите случувања и модерни тенденции во германскиот јазик во земјите од германското јазично подрачје.				
11.	Содржина на предметната програма: Преку примена и увежбување на основната граматика се совладуваат вештините: слушање, разбирање, читање, преведување и зборување. Граматичка и лексичка анализа на текстови од најразлични видови (кратки раскази од современата литература, статии од весници, куси насочени текстови), конверзација на теми од секојдневието, дијалози, диктати, куси состави, текстови со празнини, фонетски вежби, вежби за разбирање на говорен текст и др.				
12.	Методи на учење: Интерактивен: работа во групи, реферати, домашни работи, семинарски работи, предавање, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, симулација на воннаставни воспитно-образовни активности, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30= 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часа
		16.2.	Самостојни задачи (консултации)		30 часа
		16.3.	Домашно учење		30 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			2 колоквиума x 20 поени 30 поени устен испит
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна), индивидуална работа/проект			10 поени
	17.3.	Активност и учество			20 поени

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 поени	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 поени	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 поени	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 поени	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 поени	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 поени	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од тест, семинарска/индивидуална/проектна задача	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kerner, M./ Hilpert, S./ Reimann, M./ Tomaszewski, A.	<i>Schritte International 1 Kursbuch + Arbeitsbuch</i>	Hueber Verlag	2006 München
	2.	Грчева, Р./ Рау, П.	Голем македонско-германски и германско-македонски речник	Магор	Скопје 2006
	3.	Gacov, D.	Deutsche Grammatik	National University Library "NUB Kliment Ohridski"	Skopje 1995
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1.	DUDEN	Grammatik der deutschen Sprache	Mannheim/Wien/Zürich: Dudenverlag (=Der Duden in 12 Bänden Bd. 4).	1995
	2.	Helbig, G./Buscha, J.	Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht	Leipzig / Berlin / München: Langenscheidt	1996

1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	UGD100412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки при УГД-Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус студии			
6.	Академска година / семестар	прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Светлана Јакимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на вештини за усно и писмено разбирање и изразување во дадени ситуации. Способност за коректна формулација на едноставни искази; Способност за искажување во поедноставни дневни ситуации; Познавање на најзначајните цивилизациски белези на Франција.				
11.	Содржина на предметната програма: Граматика: Совладување на основните правила на изговор (испуштање на самогласки, фонетски сврзувања, додавање на согласки...). Глаголски групи и нивни варијации при формирање на презент. Општи и лични именки, род и број кај именките. Определен и неопределен член, партитивен член, испуштање на членот, слевање со предлози. Лични заменки, употреба на долги заменски форми, сврзување на заменките со предлози. Род и број на придавката, нивното место во однос на именката. Описни, показни, посвојни, прашални, извични придавки. Прости и редни броеви. Заповеден и условен начин. Формирање на негација. Видови прашални реченици. Вокабулар: Презентација на личности, професии, хоби, храна, домување... Култура и цивилизација на Франција : региони, празници, културни знаменитости.				
12.	Методи на учење: семинари, интерактивен метод: работа во групи, реферати, домашни работи, семинарски работи, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, симулација на воннаставни воспитно-образовни активности, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		4ЕКТС x 30 часа =120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30= 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		2 часа неделно
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 1 час=15 часа)		1 час неделно
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		/
		16.3.	Домашно учење		/
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода
	17.3.	Активност и учество			20 бода

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	до 50 поени од 51 до 60 поени од 61 до 70 поени од 71 до 80 поени од 81 до 90 поени 60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	5 (пет) (F) 6 (шест) (E) 7 (седум) (D) 8 (осум) (C) 9 (девет) (B)
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и француски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

2	Литература				
2.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Guy Capelle, Robert Menand	Taxi! 1 Méthode de français	Hachette	2002
	2.	Guy Capelle, Robert Menand	Taxi! 1 Méthode de français. Cahier d'exercices	Hachette	2002
	3.				
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	АТАНАСОВ, ПОПОСКИ, КАЛАЈЛИЕВСКА)	Француско - македонски речник	Просветно дело	1992
	2.	ПОПОСКИ, АТАНАСОВ	Македонско - француски речник	Просветно дело	1992
	3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	UGD100512			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	ФМН			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година / семестар	Прва / прв	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Лектор м-р Марија Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за усно и писмено изразување и разбирање на едноставни ситуации од секојдневниот живот, способност за пренесување на прочитани содржини со едноставен јазик и стил, способност на студентите да даваат и бараат информации, да поздравуваат, да комуницираат по телефон, да разговараат на теми од секојдневниот живот, да го опишуваат амбиентот во кој живеат, да зборуваат за своите навики и интереси како и утврдување на граматичките структури и содржини итн.				
11.	Содржина на предметната програма: Основните карактеристики на јазикот. Правила за читање и пишување. Совладување на основни граматички содржини: определен и неопределен член, род и број кај именките, описни придавки, показни, посвојни, прашални, извични придавки, прости броеви. Сегашно и минато време. Видови одречни и прашални реченици. Кратки дијалози од секојдневниот живот, годишни времиња, пишување кратки и едноставни состави кои ги содржат изучуваните граматички структури и терминологија.				
12.	Методи на учење: семинари, интерактивен метод: работа во групи, реферати, домашни работи, семинарски работи, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, симулација на воннаставни воспитно-образовни активности, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120		
14.	Распределба на расположивото време		0+0+4		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		0
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		0
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		4
		16.3.	Домашно учење		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			90
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			0
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	од 51 до 60 бода	6
		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
		60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и шпански јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	M. Kovacheva, I. Verdial, Stefka Alexandrova	<i>"Español"</i>	"Prosveta", Sofia 2003
		2.	A. Jarvis, R. Lebreto, F. Mena-Ayllón	<i>"Basic Spanish Grammar"</i>	Houghton Mifflin Company - USA 2000
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	A. Gonzales Hermoso, J. R. Cuenot, M. Sanchez Alfaro	<i>"Gramatica de español lengua extranjera"</i>	Мадрид, Шпанија 1999
		2.	Cristina Karpacheva	<i>"Manual de español"</i>	Софија 1998
		3.	Ramon Sarmiento	<i>"Gramatica progresiva de español para extranjeros"</i>	"Colibri", Софија 1998

1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК НИВО А1.1			
2.	Код	UGD100612			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	2016/2017	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Толе Белчев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основната цел на курсот е да се обучат студентите за практично владеење со рускиот јазик карактеристично за основно ниво на владеење со рускиот јазик, преку кој ќе се стекнат со фонд на руски зборови – 700 - 1000 зборови (за првиот и вториот семестар), развиени навики за восприемање на говор во форма на монолог и дијалог, развиени навики за користење на устен разговорно-битов говор, како и развиени навики за читање и пишување.				
11.	Содржина на предметната програма: Во обуката основниот акцент ќе биде ставен врз совладувањето на руската азбука и граматичките категории во рускиот јазик: Именки, Род и број кај именките, Лични заменки, Присвојни заменки, Инфинитивни конструкции со зборовите „можно“ и „необходно“, Показни заменки. Во обуката ќе се користи неспецијализирана (битова) тематика со културолошки карактер: поздравување, запознавање, поставување прашања од типот „Кој е ова?“ и „Што е ова?“, Семејство, заблагодарување, „мој, моја, мое, мои“, поставување прашања од типот „Кој си ти?“ и „Кој сте вие?“.				
12.	Методи на учење:семинари, интерактивен метод: работа во групи, реферати, домашни работи, семинарски работи, дискусија, дебата, техники на кооперативно учење, индивидуални задачи, симулација на воннаставни воспитно-образовни активности, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+30+30= 120 часа (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			2 колоквиума x 20 поени 30 поени устен дел
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 поени
	17.3.	Активност и учество			20 поени
18.			до 50 бода		5

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	од 51 до 60 бода	6
		од 61 до 70 бода	7
		од 71 до 80 бода	8
		од 81 до 90 бода	9
		од 91 до 100 бода	10
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик, руски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Л.В. Московкин, Л.В. Сильвина	Русский язык – Учебник для иностранных студентов подготовительных факультетов	СМИО ПРЕСС, Санкт-Петербург	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ирина Осипова	«Ключ» - Учебник русского языка для начинающих.	Corvina, Москва	2005
		2.	А. А. Бондаренко, И.В. Гуркова	- Здравствуй, русский язык!,	Просвещение , Москва,	2002
		3.	Јованов, Ј., Голаков, К.	Македонско-руски разговорник со изговор (Македонско-русский язык с произношениями)	„Венеција“ – Штип	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА			
2.	Код	UGD102712			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	1 ви семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	0
8.	Наставник	Доц. д-р Билјана Попеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Задоволување на потреби на студентите за движење и физичка активност, одржување и развој на моторичките способности.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Општа физичка подготовка (запознавање со основните принципи на физичкото вежбање, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 2. Општа физичка подготовка (запознавање и примена на различни форми и начини за правилно загревање за физичка активност, вежби за јакнење на одделни мускулни групи и регии) 3. Аеробик, боречки спортови или партерна гимнастика 4. Активности на отворено – планинарење или ориентација во природа 5. Кошарка (увежбување на основните елементи од кошарката - водење, додавање, двочекор, шут на кош) 6. Кошарка (игра) 7. Пинг - понг и бадмингтон 8. Пинг - понг и бадмингтон 9. Одбојка (игра) 10. Ракомет (игра) 11. Аеробик, боречки спортови, елементарни игри Проверка на моторичките способности, елементарни игри, ора и танци.				
12.	Методи на учење: метод на практично вежбање, метод на спортски тренинг				
13.	Вкупен расположив фонд на време	0			
14.	Распределба на расположивото време	0+0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		0 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		0 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови

		16.3.	Домашно учење - задачи	0 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% присуство на настава			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kukolj.M	Antropomotorika	Fakultet sporta i fizickog vospitanja, Beograd	2006
		2.	Wilmore, J. & Costill, D.	Physiology of sport and exercise, (Third edition),	Champaign: Human Kinetic, Illinois.	2002
		3.	Malacko,J.	Osнове sportskog treninga	Sportska akademija, Beograd	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Haywood, K., & Getchell, N.	Life span motor development	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004
		2.	Magill, R. & Rouge.B	Motor Learning	Broun Publishers, Louisiana:	1989
		3.	Malina, R., Bouchard, C. & Bar – Or, O	Growth, Maturation and Physical Activity (Second Edition).	Champaign: IL. Human Kinetics.	2004

1.	Наслов на наставниот предмет	АНАТОМИЈА 2			
2.	Код	3MF100312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2 ри семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7
8.	Наставник	Доц. д-р.Светлана Јовевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со анатомијата на глава и врат, органите во главата и вратот, централниот нервен систем и нивната меѓусебна поврзаност				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Артерии на главата и вратот 2. Венски и лимфни садови во главата и вратот 3. Кранијални нерви-број номенклатура, соодноси 4. Кранијални нерви-инервациони подрачја 5. Органи на главата и вратот-топографија, соодноси 6. Ендокрини жлезди 7. Органи од дигестивниот систем во главата и вратот 8. Органи од респираторниот систем во главата и вратот 9. Сетилни органи, око и уво 10. Нервен систем, градба, видови на нервни влакна, поделба на нервниот систем, коморен систем 11. Рбетен мозок, ромбест мозок, среден мозок, 12. Меѓумозок, голем мозок, обвивки на мозокот 1. Васкуларизација на главата и вратот 2. Венски, лимфен систем на главата и вратот 3. Кранијални и спинални нерви 4. Усна празнина 5. Органи на дигестивниот систем сместени во главата и вратот 6. Органи на респираторниот систем сместени во главата и вратот 7. Носна празнина-анатомски делови, градба, функција 8. Ендокрини жлезди-топографија, соодноси 9. Око-анатомска градба, соодноси, анатомија на орбита				

	10 Уво-анатомска градба, соодноси со други органи					
	11. Сетилни органи за вкус, мирис, допир и рамнотежа					
	12. Вегетативен нервен систем-анатомска поделба, функција					
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време		7 x 30 = 210			
14.	Распределба на расположивото време		45+45+15+15+90 = 210			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А. Карговска-Клисарова, Ј. Јосифов	Анатомија на човекот- Општ дел	Просветно дело	

		2.	А.Карговска-Клисарева, Ј. Јосифов	Анатомија на човекот-Глава и врат	Просветно дело	
		3.	А. Карговска-Клисарева, Ј. Јосифов	Анатомија на човекот-Централен нервен систем и сетилни органи		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sinelnikov	Анатомски атласи на човекот (I,II,III дел)		
		2.	F.N. Netter	Atlas of human anatomy		
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА И ОРАЛНА ХИСТОЛОГИЈА			
2.	Код	ЗМФ103912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2 ри семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонреден проф д-р Невенка Величкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на овој предмет е студентите да се запознаат со општата и генерална хистолошка градба и структура на сите ткива, одделни органи и органски системи, со посебен акцент на хистологија на глава, кардиоваскуларен и нервен систем. Специфични цели: Изучувајќи го овој предмет студентите ќе се здобијат со елементарни знаења од областа на Хистологијата, како и специфични знаења и вештини за хистолошката градба на поедини органи и системи, специфични и битни за оваа студиска програма. Знаењата кои ќе ги стекнат студентите по овој предмет ќе им помогнат за совладување на други предмети или модули предвидени во оваа студиска програма. Компетенции: Студентите ќе се стекнат со специфични компетентности во познавањето и разликувањето на различни ткива и клетки во организмот, со посебен осврт на хистолошката градба на органите, жлездите, нервите и крвните садови кои се наоѓаат во главата со посебен акцент на хистолошка градба усна празнина и заби.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Епителни или покровни ткива 2. Соединително ткиво 3. Мускулно ткиво 4. Нервно ткиво 5. Гастроинтестинален систем 6. РЕС 7. Респираторен и Урогенитален систем 8. Хистолошка градба на ургенитален систем 9. Сперматогенеза и оогенеза 10. Хистолошка градба на плункови жлезди 11. Хистолошка градба на заби 12. Ембрионален развиток Практична настава 1. Изработка на трајни хистолошки препарати 2. Епителни или покровни ткива 3. Соединително ткиво 4. Мускулно ткиво 5. Нервно ткиво				

	6. Гастроинтестинален систем 7. Жлезди во гастроинтестинален систем 8. ПЕС 9. Хистолошка градба на ургенитален систем 10. Сперматогенеза и оогенеза 11. Хистолошка градба на плункови жлезди 12. Хистолошка градба на заби					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинариуми, истражувачки и практични активности					
13.	Вкупен расположив фонд на време			5 x 30 = 150		
14.	Распределба на расположивото време			45+30+30+30+15 = 150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		15 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Луис Карлос Жунквеира, Хосе Карнеиро	Основи на хистологијата		
		2.	Хистологија со ембриологија	Нада Митева		
		3.	Хистологија со ембриологија	Невена Костовска, Лилјана Миленкова		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	СТОМАТОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛИ			
2.	Код	3MF121312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2 ри семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни и стручни сознанија за стоматолошките материјали, нивната класификација и нивната употреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Вовед, класификација на стоматолошките и заботехнички материјали, стандарди и технологии. 2. Физички и хемиски карактеристики на стоматолошките материјали 3. Гипс, видови гипс, квантитативни и квалитативни особености, користење 4. Восоци, термопластични материјали, материјали за моделирација 5. Материјали за отпечатување, дублирање, изолирање и дезоксидација 6. Маса за вложување, термо-оптпорни материјали 7. Акрилати. Материјали за обработка и стружење. 8. Керамика. Cad-cam и други современи керамики. 9. Метали и легури 10. Дентални легури. Легури за метал керамика. 11. Корозија на металите и легурите 12. Биокompatibilност и заштита на стоматолошкиот тим. <i>Практични наставни единици</i> 1. Класификација и употреба на заботехничките материјали и технологии. 2. Заботехнички материјали – неметали. Гипс- (Примена и начини на припрема). 3. Маса за вложување, леење и лемење. (Примена и начини на припрема). 4. Материјали за моделирање. Пластични маси. Восоци. 5. Материјали за отпечатување. Класификација. Тврди, пластични и еластични отпечаточни маси. 6. Материјали за дублирање. Материјали за изолирање. 8. Метали и легури. 9. Материјали за обработка, стружење, дупчење и полирање. 10. Пластични – вештачки маси и акрилати. 11. Керамички маси – порцелан 12. Орално хирушки и имплантолошки материјали.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинариуми, истражувачки и практични активности				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 x 30 = 150			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+30+30+15 = 150			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска Ивона	Стоматолошки материјали и тенологија (скрипта)	УГД	2012
		2.	Стаменковиќ Д. и сор.	Градивни стоматолошки материјали	Кућа штампе Земун	2007
		3.	Jerolimov V i sur.	Osnove stomatoloshkih materijala	Zagreb	2005.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мирчев Ефтим	Стоматолошка технологија	Скопје	1993

1.	Наслов на наставниот предмет		ФИЗИОЛОГИЈА1			
2.	Код		ЗМФ103512			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар		втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник		Доц .д-р Мире Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку наставата студентите треба да се стекнат со знаење за основните принципи од областа физиологијата на човекот. Да се запознаат со карактеристиките и функцијата на органите и органските системи кај човекот.					
11.	Содржина на предметната програма: Значење на физиологијата како биолошка наука; Физиологија на клетка; Миофизиологија; Основи на физиологијата на кардиоваскуларниот сиситем: Физиологија на срцето, Физиологија на крвните садови, Физиологија на капиларите; Крвта како внатрешна средина; Физиологија на системот за дишење; Физиологија на нервниот систем.					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојно учење, учество во изработка на тема, лабораториски вежби (демонстративни, индивидуални, работа во група)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		45+30+15+15+15+60=180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			5 часови
		16.2.	Самостојни задачи			5 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи			5 часови
17.	Начин на оценување минимум бодови 48+12+1=61					72+20+8 = 100 бода
	17.1.	Тестови			48-72 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			12-20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			1-8 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода			5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода			6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода			7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета и евалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓоргоски, И.К.	Физиологија, (авторизирана скрипта)	ПМФ- Скопје	2011
		2.	Густон, А.Ц. анд Халл, Ј.Е	Медицал пхксиологс	Саундерс цомпанс	2008
		3.	Борон, Ф.Њ анд Боулпаеп,Е.Л	Медицал пхксиологс	Елсевиер сандерс	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Борон, Ф.В и Боулпаеп,Е.Л	Медицинска физиологија	Елсевиер сандерс	2010
		2.	Димовска, Ј и Ѓоргоски, И	Физиологија на невроендокриниот систем	ПМФ- Скопје	2005
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА БИОХЕМИЈА			
2.	Код	3MF102112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Татјана Рушковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во рамките на предметот студентите ќе се запознаат со хемискиот состав на човековиот организам и со основните хемиски процеси кои се одвиваат во него. Ќе се запознаат и со дијагностичкото значење на некои позначајни клиничко-биохемиски параметри. Во текот на практичната настава студентите ќе ги усвојат основните принципи на работа во биохемиска лабораторија и начинот на изработка на некои квалитативни и квантитативни анализи.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Дефиниција на биохемијата. Фази во работниот процес во клиничко-биохемиска лабораторија. 2. Вода и минерални соли: Натриум, калиум, хлорид, бикарбонат. Ацидо-базна рамнотежа. 3. Протеини 1: Амино киселини. Пептиди. Протеини. Основи на метаболизмот на протеините. Уреа. 4. Протеини 2: Протеини во крвната плазма. Хемоглобин: улога, хемиски состав и катаболизам. Билирубин. 5. Ензими 1: Основни својства на ензимите. Номенклатура и класификација. Активен центар. Кинетика на ензимските реакции. 6. Ензими 2: Основи на клиничката ензимологија. Дијагностичко значење на некои позначајни ензими. 7. Липиди 1: Основни својства и класификација на липидите. 8. Липиди 2: Основи на метаболизмот на липидите. Липопротеини во крвната плазма. 9. Јаглехидрати 1: Моносахариди. Олигосахариди. Полисахариди. 10. Јаглехидрати 2: Основи на метаболизмот на јаглехидратите. oГТТ и гликозилиран хемоглобин. 11. Нуклеински киселини. 12. Витамини: Својства и поделба. Практична настава 1. Основни мерки за заштита при работа во биохемиска лабораторија. 2. Земање на венска и капиларна крв. Избегнување на грешки во преаналитичката фаза. 3. Пипетирање. Фотометрирање. 4. Протеини 1: Таложување и денатурација на протеини. 5. Протеини 2: Квалитативно и квантитативно одредување на вкупни протеини со биуретска реакција. Албумини. 6. Ензими: Влијание на активатори и инхибитори врз ензимската активност на плунковата амилаза. 7. Липиди 1: Растворливост на липидите. Докажување на холестерол според Salkowski.				

	8. Липиди 2: Одредување на концентрацијата на вкупен холестерол во серум (ензимска квантитативна метода). 9. Липиди 3: Одредување на концентрацијата на триацилглицероли во серум (ензимска квантитативна метода). 10. Јаглехидрати 1: Фелингова проба. Одредување на концентрацијата на глукоза во серум со GOD-PAР метода. 11. Јаглехидрати 2: Одредување на концентрацијата на глукоза во серум со метода со хексокиназа. 12. Јаглехидрати 3: Прирачен глюкометар. Одредување на глукоза и кетонски тела во урина со тест-ленти.		
12.	Методи на учење: Теоретска настава Интерактивна настава: предавања во голема група со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. Практична настава Практични лабораториски вежби во мали групи. Завршна вежба.		
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа	
14.	Распределба на расположивото време	45+15+15+15+60=150	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 45 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. 15 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи 15 часа
		16.2.	Самостојни задачи 15 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи 60 часа
17.	Начин на оценување		
	17.1.	Тестови	70
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10
	17.3.	Активност и учество	20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Татјана Рушковска	ОСНОВИ НА БИОХЕМИЈА, Рецензирана скрипта	Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2012
		2.	Татјана Рушковска	ОСНОВИ НА БИОХЕМИЈА, Рецензиран практикум	Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип	2012
		3.	Слобода А. Џекова-Стојкова и соработници	БИОХЕМИЈА	Катедра по биохемија при Медицински факултет, Скопје	1999
		4.	Дејвид Л. Нелсон и Мајкл М. Кокс	Ленинџер, ПРИНЦИПИ НА БИОХЕМИЈАТА, петто издание	НИД „Микена“, Битола, Преведен учебник – проект на Владата на Р. Македонија	
		5.	Кетрин Џ. Денистон, Џозеф Џ. Топинг, Роберт Л. Карет	Општа, органска и биохемија	Преведен учебник – проект на Владата на Р. Македонија	
		6.	Маргарет, М. Гингрич, Пени Овербај и Мери Џин Ричи	Течности, електролити и ацидо-базна рамнотежа	Преведен учебник – проект на Владата на Р. Македонија	
		7.	Мајкл Л. Бишоп, Едвард П. Фоди, Лари Е. Шоеф	КЛИНИЧКА ХЕМИЈА, принципи, процедури, корелации, петто издание	Просветно дело, Скопје. Преведен учебник – проект на Владата на Р. Македонија	2009

		8.	Александар К. Брауни, Џон К. Керноан	Медицинска биохемија	Преведен учебник – проект на Владата на Р. Македонија	Александар К. Брауни, Џон К. Керноан
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	J. Koolman and K.H. Roehm	Color Atlas of Biochemistry, Second edition, revised and enlarged	Thieme, Stuttgart – New York	2005
		2.	Peter Karlson	BIOKEMIJA, za studente kemije i medicine	Školska knjiga, Zagreb	1993
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИЦИНСКА ПСИХОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF103312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	2ри семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ленче Милошева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): -Запознавање со основните концепти на медицинската психологија и нивната применливост во денталната медицина; -Познавање и разбирање на когнитивните и социо-емоционалните промени во различни развојни периоди и применливоста на овие знаења во стоматолошката пракса ; -Запознавање со основните принципи на психолошкиот пристап, подготовка и спроведување на психолошки интервенции со пациенти во стоматолошката пракса; -Запознавање со биопсихосоцијалниот модел на здравје, психолошките аспекти на стоматолошките болести, како и некои од најчестите ментални растројства; проценка на различните приоди на дијагностика, третман и разбирање на линкот на овие различни приоди со нивното потенцијално влијание врз пациентите; -Развивање на комуникациски вештини (стоматолог/техничар/пациент).				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во медицинската психологија како наука и поврзаност со денталната медицина. 2. Психички развој на човекот-импликации за стоматолошката пракса.Теории на развој. Психологија на дете и адолесцент. Детето како пациент. Психологија на возрасен и стареење. Возрасен пациент. Геријатриски пациент. 3. Естетско значење на устата, насмевката и забите за психичкиот развој. 4. Психолошки аспекти на болката и методи на психолошко надминување на болката во стоматолошката пракса. 5. Личноста на стоматологот. Личноста на пациентот и нивниот однос. Комуникација стоматолог/пациент. 6. Стрес: превенција и третман. 7. Дентален страв и дентална анксиозност во стоматолошката пракса и техники на нивно надминување. 8. Пациенти со ментални растројства. Пациенти со психосоматски болести. Злоставувани и занемарени деца и адолесценти.Препознавање и пристап во стоматолошката пракса. 9.Психолошко-психопатолошки аспекти на функционалните пореметувања на стоматолошкиот систем (ТМП, темпоромандибуларни пореметувања). 10.Естетски стоматолошки зафати – улогата на психичките фактори. Пластична, реконструктивна хирургија, максилофацијална хирургија и психичкото доживување на телото. 11. Анестезија и реакции на пациентот. 12. Психолошка подготовка за медицински испитувања и оперативни зафати.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				

13.	Вкупен расположив фонд на време		3 x 30 = 90			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+15 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	15 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милошева, Л.	Авторизирани предавања; презентации; наставен материјал; достапен во слободна форма на е-учење, УГД, Факултет за медицински науки	УГД	2015
		2.	Zarevski, P., Škrinjarić, I, & Vranić, A.	Psihologija za stomatologe	Jastrebarsko: Naklada Slap	2005
		3.	Милошева, Л.	Развојна психологија	Штип: УГД	2013

		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Ayers, S. & de Visser, R.	<i>Psychology for Medicine</i>	London :Sage.	2011
		2.	Hunter, Christine M., Hunter, Christopher L. & Kessler, Rodger (Eds.)	<i>Handbook of clinical psychology in medical settings</i>	New York : Springer Pub. Comp.	2012
		3.	Ayer, W. Jr.	<i>Psychology and Dentistry: Mental Health Aspects of Patient Care</i>	New York : Routledge , Taylor & Francis Group	2011

1.	Наслов на наставниот предмет		ФИЗИОЛОГИЈА 2			
2.	Код		ЗМФ103612			
3.	Студиска програма		Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар		Трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник		Доц. др. Мире Спасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку наставата студентите треба да се стекнат со знаење за основните принципи од областа физиологија на човекот. Да се запознаат со карактеристиките и функцијата на органите и органските системи кај човекот.					
11.	Содржина на предметната програма: ФИЗИОЛОГИЈАТА ОРГАНИТЕ ЗА ОСЕТ; ФИЗИОЛОГИЈА НА ГАСТРОИНТЕСТИНАЛНИОТ ТРАКТ; ХЕПАТОБИЛИАРНА ФИЗИОЛОГИЈА, ФИЗИОЛОГИЈА НА МЕТАБОЛИЗМОТ, ФИЗИОЛОГИЈА НА ЕКСКРЕЦИЈАТА. ЕНДОКРИНОЛОГИЈА И ФИЗИОЛОГИЈА НА ПОЛОВИОТ СИСТЕМ.					
12.	Методи на учење: предавања, консултации, самостојно учење, учество во изработка на тема, лабораториски вежби (демонстративни, индивидуални, работа во група)					
13.	Вкупен расположив фонд на време		8 ЕКТС x 30 часа = 240 часа			
14.	Распределба на расположивото време		60+45+15+25+95 = 240			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			45 часови
16.		16.1.	Проектни задачи			15 часови

	Други форми на активности		16.2.	Самостојни задачи	25 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	95 часови	
17.	Начин на оценување минимум бодови 48+12+1=61					

1.	Наслов на наставниот предмет	МИКРОБИОЛОГИЈА СО ПАРАЗИТОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF101312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф.д-р Васо Талевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е студентите да се запознаат и да стекнат солидни теоретски и практични знаења од областа на микробиологијата.				
11.	Содржина на предметната програма: 1.Историски развој на микробиологијата како наука, значење на микроорганизмите, класификација, таксономски категории и номенклатура, големина, облик и распоред на бактериите 2.Градба на бактериска клетка: обвивки, цитоплазма со цитоплазматски инклузии, израсоти, спори кај бактериите, подвижност на бактериите, услови за растење и размножување на бактериите, фази на размножување, бактериски колонии 3.Хемиски состав, метаболизам, механизам на исхрана на бактериите. Метаболизам на енергија 4.Метаболизам на нуклеинските киселини. Репликација на ДНА. Разградување на нуклеинските киселини. Генетика на бактериите. Фенотипски и генотипски варијации кај бактериите. Пренесување на гени 5.Распространетост на микроорганизмите. Асоцијации на микроорганизмите. Патогеност и вируленција. Инфекција и инфективна болест. Неспецифична и специфична одбрана (имунитет) кај луѓето. Имунотерапија и имунопрофилактика 6.Стерилизација и дезинфекција. Антибиотици и хемиотерапевтици. Резистенција на микроорганизмите кон хемиотерапевтички средства. Несакани дејства на хемиотерапевтиците 7.Аеробни и анаеробни Грам позитивни и негативни коки. 8.Грам негативни бацили. Грам позитивни бацили: спорогени и неспорогени. 9.Спирални бактерии. Рикеции.Микобактерии. Actinomyces. Nocardia. 10. Интрахоспитални (болнички) инфекции 11.Морфологија, градба класификација и размножување на вируси. Значење на вирусните инфекции. Најзначајни ДНК и РНК вируси 12.Морфологија, градба, класификација и размножување на габички. Најважни причинители на површни и системски микози.Морфологија, градба, класификација и значење на паразити Практични наставни единици: 1.Принципи на безбедност при работа во микробиолошка лабораторија. Земање, пакување и испраќање на материјал за микробиолошко испитување 2.Микроскоп и микроскопски испитувања на микроорганизмите (светлосен микроскоп, флуоресцентен микроскоп, електронски микроскоп). Боење на микроорганизмите (Грам, Гимза, Ziehl-Neelsen) 3.Хранителни подлоги и култивирање на микроорганизмите. Идентификација на бактериите (класични биохемиски реакции, автоматски системи за идентификација)				

	4.Испитување на осетливоста на бактериите кон хемиотерапевтски средства/Антибиограм (класични дифузии и дилуциони методи, автоматски системи, Е-тест). Хемокултури 5.Микробиолошка дијагноза на инфекции на рани и на респираторни инфекции 6.Микробиолошка дијагноза на генито-уринарни и сексуално преносливи инфекции 7.Микробиолошка дијагноза на ентеропатогени бактерии 8.Класични серолошки реакции. Брзи тестови 9.Имуноензимски методи (ЕЛИСА, ВИДАС) 10.Стерилизација и дезинфекција 11.Методи на вирусолошка дијагностика. Маркери на хепатити, дијагноза на ХИВ инфекции 12.Дијагноза на габички и паразити					
12.	Методи на учење: Метод на усно изложување и метод на практична работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време			5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+15+15+60=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		65 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			12-20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкета и евалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Гринвуд Д. со соработници	Медицинска Микробиологија“	Проектот на Владата на Р. Македонија за превод на стручни и научни книги	17-то издание 2006, преведено 2011
		2.	Пановски Никола и соработници	“Медицинска Микробиологија- општ дел“	Катедра по микробиологија со паразитологија, МФ Скопје	2011
		3.	Пановски Никола и соработници	“Медицинска Микробиологија и паразитологија- специјален дел“	Катедра по микробиологија со паразитологија, МФ Скопје	2011
		4.	Васо Талески	„Медицинска микробиологија и паразитологија“ ПРАКТИКУМ за студенти на Фармација, дентална медицина, стручни студии	Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, електронско издание	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jawetz, Melnick, & Adelberg	Medical Microbiology”	The McGraw-Hill Companies	24th ed., 2007

1.	Наслов на наставниот предмет	ФАРМАКОЛОГИЈА			
2.	Код	ЗМФ112712			
3.	Студиска програма	Дентална Медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки, Дентална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.Зорица Арсовска Серафиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со најосновните фармакокинетски (апсорпција, дистрибуција, метаболизам и елиминација на лековите) и фармакодинамичките процеси во човековиот организам, механизмот на дејство на лековите, факторите од кои зависи сигурноста и ефикасноста на лекот, дозирањето и факторите кои влијаат врз дозирањето на лековите, интеракциите и несаканите дејства на лековите, како и да се даде приказ на најосновните карактеристики на повеќето лекови коишто денес се користат во терапија, нивната фармакотераписка класификација и начин на употреба				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Базична фармакологија; Фармакодинамија (дејство на лековите врз органски системи) 2. Механизам на делување на лековите; Карактер на дејство, специфичност и селективност 3. Видови на терапија, етиолошка, симптоматска; Квантитативни аспекти на дејството на лековите 4. Сооднос меѓу структурата на лекот и фармаколошкиот одговор; Јачина и ефикасност на лековите 5. Поим за кумулација и толеранција; Взаемно дејство помеѓу лековите; Несакани дејства на лековите (токсичност, алергиски, генетски обусловени); Зависност кон лекови 6. Лекови кои дејствуваат преку автономниот нервен систем, 7. Фармакологија на лековите кои дејтвуват преку централниот нервен систем, 8. Лекување на кардиоваскуларни заболувања, Хемостаза и тромбоза, лекови кои се користат во терапија на анемија, 9. Лекување на заболувања на респираторен систем, 10. Лекување на заболувања на дигестивниот тракт, 11. Употреба на витамини и хормони во секојдневната тераписка пракса, 12. Антиинфективни лекови				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време				
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови	
		16.2.	Самостојни задачи	Часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	Часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			Бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			бодови	
	17.3.	Активност и учество			бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Доц. Д-р Трајан Балканов Проф.Д-р Срѓан Пешиќ	Фармакологија за стоматолози – општ дел	Авторизирани предавања, скрипта	2013
		2.	Доц. Д-р Трајан Балканов Проф.Д-р Срѓан Пешиќ	Фармакологија за стоматолози – специјален дел	Авторизирани предавања, скрипта	2013
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ТОТАЛНА ПРОТЕЗА)			
Код	3MF149012			
Студиска програма	Дентална медицина			
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
Академска година / семестар	3ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
Предуслови за запишување на предметот				
Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се запознае со анатоомо-морфолошките особености на тоталната едентација и рехабилитација, основи на тоталното протезирање				
Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици				
1. Биолошки основи на тоталните протези 2. Отпечатоци и добивање на анатомски отпечаток, студио модели 3. Изработување на индивидуална лажица. 4. Функционален отпечаток 5. Изработка на шаблони за загриз 6. Определување на меѓувиличен однос. 7. Пренесување на модели со загризни шаблони во артикулатор. 8. Избор на заби,редење на заби. Проба на пациент. 9. Киветирање и полимеризација на протезите, обработка на готовите тотални протези 10. Поправки на тоталните протези 11. Имедијатни протези 12. Основни принципи на урамнотежена оклузија				
Практични наставни единици				
1 Биолошки основи на тоталните протези 2 Отпечатоци и добивање на анатомски отпечаток, студио модели 3 Изработување на индивидуална лажица. 4 Функционален отпечаток 5 Изработка на шаблони за загриз 6 Определување на меѓувиличен однос. 7 Пренесување на модели со загризни шаблони во артикулатор. 8 Избор на заби,редење на заби. Проба на пациент. 9 Киветирање и полимеризација на протезите, обработка на готовите тотални протези 10 Поправки на тоталните протези 11 Имедијатни протези 12 Основни принципи на урамнотежена оклузија				
Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
Вкупен расположив фонд на време		5 x 30 = 150		
Распределба на расположивото време		30+45+15+15+45 = 150		
Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови	
Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови	
Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
17.1.	Тестови			70 бодови	
17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
17.3.	Активност и учество			20 бодови	
Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
Литература					
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јанкуловска Е	Тотална протеза	Скопје	2001
	2.	Мирчев Е	Претклиника на тотално протезирање	Скопје	1995
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Гугучевски Љ и сор	Клиника на тотално протезирање	Скопје	2004
	2.				
	3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	Патологија			
2.	Код	3MD123312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	4 (четврти) семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	7
8.	Наставник	Проф. д-р Драган Михаиловиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со етиологијата, патогенезата и морфолошките промени во клетките и ткивата на организмот под дејство на патолошки агенси и нивна дијагностика				
11.	Содржина на предметната програма: Патологија на клетка; Воспаление; Регенерација и репарација; Нарушување на циркулација; Патологија на имунолошкиот систем; Неоплазми; Системска патологија: Патологија главе и врата (Патологија усне дупље и орофаринкса, Патологија пљувачних жлезда, Патологија костију вилица), Патологија кардиоваскуларног система, Патологија респираторног система, Патологија дигестивног система, Патологија женског гениталног система и дојке, Патологија урогениталног система, Патологија ендокриног система, Патологија костију и зглобова, Патологија периферног и централног нервног система.				
12.	Методи на учење: теоретска настава, практични вежби, семинарски работи				
13.	Вкупен расположив фонд на време		7 x 30 = 210		
14.	Распределба на расположивото време		45+45+15+15+90=210		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење	90 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови/усно			70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од x 91 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски,	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
		1.	Кумар, Абас, Фаусто, Мичел	Основи на патологијата според Робинс	Табернакул	2012
		2.	Едвард К. Клат	Робинс и Котран Патолошки атлас	Академски печат	2012
		3.	Авторизирани предавања			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Годи на
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕРГОНОМИЈА			
2.	Код	3MF161612			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	5 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Се очекува од студентите да научат како да го употребат ергономскиот начин на работа во нивната идна професија, како да знаат да ја опремаат својата ординација, да ги избегнат статичните или незгодните пози при работа, да ги намалат можностите за повредување, односно да ја запознаат професијата, како би можеле да ги подберат задоволството, удобност и исполнетоста				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. вовед во ергономијата 2. ергономски концепти и методи 3. ергономија во стоматолошката пракса 4. ергономски дизајн на работниот простор и инструментите во стоматологијата 5. положба и движења при работата на стоматологот и неговиот тим и примена на ергономијата при работа 6. четворорачната стоматологија 7. организација на работата според ергономски критериуми (работно време, паузи, администрација, ритам на работа) 8. хигиена, дезинфекција и стерилизација според ергономски критериуми 9. ризик фактори во стоматолошката пракса, начини на превенција 10. професионални заболувања 11. мускулно-скелетни пореметувања кај стоматолошкиот персонал- врат и рбет 12. мускулно-скелетни пореметувања кај стоматолошкиот персонал- екстремитети Практична настава: 1. препознавање на ергономијата во секојдневието-интерактивна настава 2. практични примери за разработка на ергономски концепти и методи 3. демонстрација за различните видови на работни места и инструменти према ергономските концепти, совети за избор при опремување на стоматолошка ординација 4. вежби за заземање правилна положба со седење и стоење при работата 5. вежби за истегнување на работното место 6. контакт на стоматологот и стоматолошкиот тим со пациентите (страх, доверба, агресија) 7. примери за организација на работа во една стоматолошка ординација со едно или повеќе работни места 8. вежби за четворорачна стоматологија (ингеренции на стоматологот и денталниот асистент) 9. начини на превенција за спречување на ризик факторите на работното место 10. практичен пристап на одржувањето на хигиената, дезинфекцијата и стерилизацијата во стоматологијата, начини на примање, стерилизирање и чување на инструментариумот 11. практичен приказ на начините со кои се избегнуваат мускулно-скелетните заболувања 12. вежби за зајакнување на најзагрозените групи на мускули				

12.	Методи на учење: предавања, дискусии, дебати, интерактивна настава, индивидуална работа, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15+15+15+5+10=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 (40+30) бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска Лидија	авторизирани предавања по ергономија	УГД 2013 (е-учење)	2011/12
		2.	Occupational Health Safety Council of Ontario (OHSCO)	ERGONOMICS AND DENTAL WORK	Part 1:MSD Prevention Guideline for Ontario	1998

		3.	Anton D, Rosecrance J, Merlino L, Cook T.	Prevalence of musculoskeletal symptoms and carpal tunnel syndrome among dental hygienists	American Journal of Industrial Medicine. Sep; 42(3):248-57.	2004
		4.	Belenky MM. Human-Centered Ergonomics:	Proprioceptive pathway to occupational health and peak performance in dental practice. in: Ergonomics and the Dental care worker.		1998.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранислав Даштевски	Вовед во стоматологија	Стоматолошки факултет	2002
		2.	Соња Апостолска	Ергономија	(во печат)	2013
		3.	Интернет извори	Клучни зборови		

1.	Наслов на наставниот предмет	ПАТОФИЗИОЛОГИЈА			
2.	Код	ЗМФ103012			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Милка Клинчева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со општите пореметувања на функцијата и патофизиолошките процеси на организмот.				
11.	Содржина на предметната програма: • Теоретски наставни единици: • Пореметувања на градбата и функцијата на макромолекулите • Пореметувања на функцијата на субцелуларните структури • Пореметувања на енергетскиот метаболизам и метаболизмот на основните хранливи материи • Пореметувања на прометот на специфичните метаболички соединенија • Пореметувања на прометот на водата и електролитите. • Пореметувања на ацидобазната рамнотежа • Биолошко активни ендогени соединенија во патофизиолошките процеси • Пореметувања на невровегетативната регулација. Патофизиолошка основа на болката. • Пореметувања на терморегулацијата. Имунопатофизиологија • Воспалени. Целокупно реагирање на организмот на нокса. • Инфекции • Циркулаторен шок. Пореметување на свеста. Практични наставни единици: • Патофизиолошки основи на наследување на болестите и синдромите • Смрт на клетката • Супстратни хипоенергози – гладување • Пореметувања на метаболизмот на белковините • Пореметувања на метаболизмот на пуринските и приримидинските бази – Гихт • Пореметувања на прометот на калциумот, фосфатите и магензиумот • Гастроинтестинални хормони и неуропептиди • Реакции на пресадување на ткивата • Патофизиологија на стареење				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања и вежби, практични вежби.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 x 30 = 180			
14.	Распределба на расположивото време	45+30+15+15+75=180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	

16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови
			16.2.	Самостојни задачи	15 часови
			16.3.	Домашно учење	75 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација		

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гамулин С., Марушич М., Ковач З. и соработници	Патофизиологија	шесто издание - Медицинска наклада, Загреб	2005
		2.	Васкова О., Мицева С. Ристевска, Поп Ѓорчева Д., Милаидновска Д., Лопарска С.,Ивановска Ј.Е.	Практикум по општа и специјална патолошка физиологија	Скопје	
		3.	Исак Таџер и соработници	Општа патолошка физиологија	Медицинска книга, Белград	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА КАРИОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF160016 /17			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	втора / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Претклиничка кариологија е воведен предмет во проблематиката од големото подрачје кое припаѓа на реставративна стоматологија. Преку теретската настава на студентите ќе им се овозможат темелни и најнови сознанија од областа на конзервативната реставративна стоматологија. Запознавање со етиологијата и патохистологијата на денталниот кариес, препарацијата и реставрацијата на заболените тврди забни ткива , материјалите и медикаментите кои се користат. Целта пак на претклиничките вежби е да се оспособат студентите за работа со пациенти. Поради тоа студентите практично ги изработуваат препарациите на сите кавитети на модели, поставување на заштитни подлоги и трајни реставрации, обликување и воспоставување на оклузијата.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> 1. Вовед, терминологија, емајл – анатомија, топографија, особини и хистолошка градба 2. Дентин и цемент – анатомија, топографија, особини и хистолошка градба 3. Кариес- дефиниција, етиологија, епидемиологија класификација 4.Хистологија на кариес во тврдите забни ткива 5. Стоматолошка ординација, работно место, инструменти и апарати 6. Општи правила за третман на кариес, анализа на Блековите принципи 7. Препарација од прва и петта класа по Блек 8. Препарација од втор класа и МОД по Блек 9. Препарација од трета и четврта класа по Блек 10. Цементи и материјали за заштита на дентинска рана: заштитни подлоги, лајнери, премачкувачи 11. Материјали за современата реставративна стоматологија 12. Дентален амалгам - состав на легурите и нивна примена во клиничка пракса 13. Композитни смоли - состав, особини, апликација, полимеризација 14. Глас - јономерни цементи - хемиски состав, особини, класификација. 15. Дентални атхезивни системи <i>Практични наставни содржини</i> 1. Теоретски вовед во вежбата: Запознавање со структурата на забот. Работно место на стоматологот; а. Положба на терапевтот во однос на пациентот. Директна или индиректна работа. Потпирање на раката при работа во устата.				

	2. Теоретски вовед во вежбата: основните блокови принципи за препарација на кавитетите. а. Препарација на едноповршински кавитети во восочни модели од I и V класа восочен заб. 3. Препарации на кавитети од II класа на молари и премолари а. Препарација на една II класа и една МОД препарација на два восочни модела (молар и премолар). 4. Теоретски вовед во вежбата:Принципи на препарација на кавитети од III класа и IVкласа. а. Препарација на два кавитета од III класа на еден восочен заб и препарација на IVкласа со рибина опашка на втор заб. 5. Теоретски вовед во вежбата: работа со колењак и турбина. а. Препарација на I и Vкласа со турбина и колењак. 6. Препарација на една II класа. Препарација на МОД кавитет, 7. Препарација на III и IVкласа во акрилатни модели. 8. Теоретски вовед во вежбата: вовед во сретствата кои се поставуваат во кавитетот како подлоги, залевачи и лајнери. а. Поставување подлоги на направените препарации од сите класи. 9. Теоретски вовед во вежбата: амалгами подготвување и ракување, матрици и интердентални колчиња. а. Поставување амалгамски реставрации на препарациите на I и V класа. Поставување амалгамски реставрации на препарациите II класа и МОД 10. Теоретски вовед во вежбата: композити подготвување и ракување, полимеризација, полирање и обработка 11. Поставување композитни реставрации на останатите препарации.Обработка и полирање на композитните реставрации. 12. Финирање и полирање на амалгамските реставрации			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време		2+3+1 180 часови	
14.	Распределба на расположивото време		30+45+15+15+75=180	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		7 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	предиспитни активности со вкупно 42 поени				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска Лидија	Претклиничка кариологија	УГД, е - библиотека	2013
		2.	Ивона Ковачевска	Авторизирани предавања		
		3.	Едвина. А.М. Кид и сор.	Пикардовиот прирачник за препарација и реставрација на забите	Арс Ламина, Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шутало Ј.	Патологија и терапија тврдих зубних ткива	Naklada Zadro	1993
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ПАРЦИЈАЛНА ПРОТЕЗА)			
2.	Код	ЗМФ149112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	4ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада теоретски биолошките основи и значењето за лечење на пациентите со парцијални мобилни протези и работата по фази за изработка на парцијални протези.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Историски преглед на развојот на парцијалното протезирање 2. Вовед во парцијално протезирање и видови парцијални протези 3. Промени во стоматогнатниот систем по делумен губиток на природните заби 4. Карактеристики на потпорните ткива што ја носат парцијалната протеза и употреба на потпората 5. Вовед во паралелометријата, што претставува денталниот паралелометар, намена и составни делови 6. Отпечаточни материјали, лажици за отпечатување на парцијална беззабост, видови и методи на отпечатување 7. Класификации на парцијална беззабост 8. Составни делови на плочести парцијални протези и составни делови на скелетирани парцијални протези 9. Елементи за ретенција на парцијалните протези (кукички, атечмени) 10. Техничка постапка за изработка на парцијална протеза 11. Ретенција на парцијална протеза и стабилизација на парцијална протеза 12. Биомеханика на стоматогнатниот систем <i>Практични наставни единици</i> 1. Запознавање со работното место и инструменти 2. Земање на отпечаток со парцијална беззабост со различни видови маси, лажици и техники на отпечатување 3. Обработка на моделите, обележување на ориентациони линии и анализа на класите на парцијална беззабност 4. Заопознавање на составни делови на паралелометарот, подвижност на краците и масичката 5. Практична изработка, видови на индивидуални лажици, материјали од кои се изработуваат и техники на изработки 6. Изработка на загризни бедеми и моделирање на скелетот на протезата 7. Одредување на меѓувелични односи и фиксирање на моделите во артикулатор 8. Изработка на жичани кукици група I и група II, составни делови: рака, рамо, тело и опашка 9. Изработка на леани кукици по Неј. Запознавање со наслони за дентално пренесување на цвакопритисокот				

	10. Атечмените како ретенциони елементи и нивната улога во ретенцијата и стабилизацијата на парцијалната протеза 11. Леење и упасување на скелетираната протеза и техничка обработка на истата. 12. Избор и редување на заби, киветирање, полимеризација, обработка и полирање на парцијалната протеза				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 x 30 = 180		
14.	Распределба на расположивото време		30+45+15+15+75=180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	75 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Љубен Н. Гугувчевски,	Претклиника на парцијалното протезирање	Скопје	2008

		2.	Стаменковиќ Д., Настик М.,	Стоматолошка протетика – парцијалне протезе	Београд	2000
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гугучевски Љ и сор	Клиника на тотално протезирање	Скопје	2004
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ГНАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF149912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	4ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. Д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Технички дел за изработка и адаптација на апарати кој што ќе обезбедат планско формирање на максиларните коски.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Вовед во гнатологијата, задачи и цели. - Гнатолошки аспекти на оклузијата - Составни елементи на оклузијата. - Оклузија и артикулација. Долновилични гранични движења. - Физиолошко мирување и централна оклузија. - Артикулатори. Лицев образен лак. - Функционална анализа на стоматогнатниот систем. - Предуслови за обезбедување на оптимални оклузални состојби. - Функции на стоматогнатниот систем. - Пречки и неправилности во функцијата на стоматогнатниот систем. - Терапија на пречките и неправилностите во функцијата на стоматогнатниот систем. - Постапки на селективно состружување, современи оклузални шеми. Практична настава: - Оклузални принципи и гнатолошки концепти. - Терминологија на навосочување (Aufwachstechnik) - Моделирање на забите по гнатолошки концепт Point centric со навосочување. - Моделирање на долен бочен мост. - Моделирање на гребените на букалните тубери. - Редуцирање на восочниот модел за фасетирање со акрилат. - Моделирање на горен фронтален мост. - Моделирање на бочен мост во горна вилица. - Позиција на конусите од палатиналните и на букалните тубери. - Фина моделација. - Моделирање на забите по гнатолошкиот концепт – слобода во оклузијата.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4x30=120			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+40=120			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љубен Н. Гугувчевски,	Оклузија	Скопје	1997
		2.	Мирослав Сувин	Оклузија у стоматолошкој протетици	Загреб	1991
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Филипович В. и сарадн.	Ендодонција	Белград	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕРНА МЕДИЦИНА			
2.	Код	3MF106612			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	ПЕТТИ	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Вонр. Проф. д-р Марија Вавлукис			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Совладување на веџтината на рационална дијагноза и терапевтски третман, заснован врз етиопатогенетски основи и основите на клиничката фармакологија - Совладување на вештината на рационално клиничко проценување и лекување на болестите на кардиоваскуларнит систем, на белите дробови, ендокриниот систем, хематолошките, нефролошките болести, болестите на гастроинтестиналниот систем, реваматолошките и токсиколошките заболувања - Совладување на вештината на рационална примена на параклиничките иследувања кои надодадени на основниот клинички преглед водат до поставување на дијагноза на заболувањата - Совладување на вештината на рационално лекување базирано врз принципите на медицина заснована на докази и водено од Препораките за третман на болестите				
11.	Содржина на предметната програма: - Болести и нарушувања на кардиоваскуларниот систем - Болести и нарушувања на респираторниот систем - Болести и нарушувања на урогениталниот систем - Болести и нарушувања на зглобовите и сврзните ткива - Болести и нарушувања на гастроинтестиналниот систем - Болести и нарушувања на хематолошкиот систем - Болести и нарушувања на ендокрините жлезди и метаболизмот - Токсиколошки болести и нарушувања				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, практична настава, проектни задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа		
14.	Распределба на расположивото време		45+30+15+20+70=180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		Часови 45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		Часови 30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		Часови 15
		16.2.	Самостојни задачи		Часови 20
		16.3.	Домашно учење - задачи		Часови 70

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			бодови	
	17.3.	Активност и учество			бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Вавлукис, Валентина Велковска Накова, Гордана Камчева, Ангела Маролова	Основни поглавја од интерна медицина	УГД Факултет за медицински науки	2014
		2.	Владимир Серафимовски и соработници	ИНТЕРНА МЕДИЦИНА (одбрани поглавја)	Македонска ризница, Куманово	2003
		3.	Чарлс Д. Форбс, Вилијам Ф. Џексон	Клиничка медицина: атлас во боја и текстови (3-то издание).	Скопје: Магор;	2010
			Дополнителна литература			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Вонр. Проф. д-р Марија Вавлукис	Авторизирани предавања од наставникот		
		1.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 1			
2.	Код	3MF149412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	5ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф др. Саша Станковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се запознае со фиксните коронарни рехабилитации, коронки и мостовни конструкции изработени од метал и безметални коронки.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Дефиниција за вештачки коронки, бидови и поделба на коронките, услови што треба да ги исполнуваат коронките 2. Информација за препарација на забите за вештачки коронки, граница на препарација, отпечатоци. 3. Припрема за излевање на отпечатоци, изработка на работни модели. 4. Изработка на едноделно леана коронка. 5. Естетски коронки 6. Изработка на метал керамичка коронка 7. Галвано техника за изработка на метален скелет за коронка . 8. Безметални коронки 9. Индиректна изработка на зачититни коронки и мостови. 10. Фрезување во восок, апарати за фрезување. 11. Ричмонд коронка 12. Леана надградба , едноделна дводелна Практични наставни единици 1 Запознавање со работното место во заботехничката лабораторија 2 Земање на отпечаток и добивање на работен модел со подвижни забни трупчиња 3 Фиксирање на моделите во артикулатор 4 Изработка на кошулка според различни методи и техники 5 Моделирање на полнолеана коронка 6 Моделирање на едноделна фасетирана коронка со вестибуларна композитна фасетка 7 Модеирање на едноделна целосно фасетирана коронка со керамичка фасетка 8 Фрезување во восок, апарати за фрезување 9 Штифтување на коронките и нивно вложување 10 Леење на восочните коронки во метал 11 Обработка и упасување на металната конструкција 12 Фасетирање на естетска коронка со композитни материјали Полирање и предавање на естетска коронка со композитни материјали				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				

13.	Вкупен расположив фонд на време		4 x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време		15+45+15+15+30=120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мирчев Ефтим	Претклиничка фиксна протетика	Скопје	2001
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трифуновиќ Д, Вујошевиќ Љ.	Стоматолошка протетика – фиксни надградби	Европски центар за мир и развој, Београд	1998

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ЕНДОДОНЦИЈА			
2.	Код	3MF160316 /17			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	трета / петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка кариологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се изучат и совладаат базичните ендодонтски терапевски процедури. Практичните наставни содржини обезбедуваат директно на екстрахирани заби да работат ендодонтски третман како и на соодветно модели.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> 13. Анатомија, топографија, физиологија на пулпата. Функции на пулпата 14. Анатомија и морфологија на ендодонциумот кај сите заби. 15. Формирање на пристапни кавитети - трепанација. 16. Методи и техники за одредување на работна должина на каналот. 17. Инструменти во ендодонцијата. 18. Рачна обработка на каналниот систем. 19. Машински препарациони канални техники. 20. Медикаменти во ендодонтската терапија. 21. Средства за испирање и иригација на каналниот систем. 22. Запечатување - полнење на каналниот простор - силери. 23. Техники на гутаперка канална оптурација. 24. Грешки во текот на ендодонтската терапевска процедура. <i>Практични наставни содржини</i> 13. Пулпа топографија класификација, хистолошки елементи. 14. Техника на трепанација. 15. Екстирпација на пулпата. 16. Одредување на работна должина. 17. Инструменти во ендодонцијата. 18. Техники на канална препарација - crown - down. 19. Техники на рачна канална препарација. 20. Канална иригација. 21. Методи и техники на канална оптурација. 22. Гутаперка апликација. 23. Машинска обработка на каналот. 24. Едносеансна ендодонција				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120			

14.	Распределба на расположивото време			15+45+10+10+25 =120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.			30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.			45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи			10 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи			25 часови	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови				2 x 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)				10 бодови	
	17.3.	Активност и учество				7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација				
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања			
		2.	Оџаклиевска С.	Клиничка ендодонција		Скопје	2009
		3.	Bergenholtz G.	Textbook of Endodontology		Second Edition	2010
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов		Издавач	Година
		1.	Ingle I. J.	Endodontics		Fifth edition on line	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	СТОМАТОЛОШКА РЕНТГЕНОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF102912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	6ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Индикациите и контраиндикациите за рендгенско снимање. Рендгенолошка анатомија во максило – фацијалната регија. Патолошки состојби.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Физички карактеристики на X – зраците - Рентгенска анатомија - Видиви на снимања во максило фацијалната регија, - Рендгенологија на заби, - Рендгенолошка анатомија, аномалии во развојот на забите - Кариес и заболување на ендодонтот и пародонтот - Импактирани заби - Одонтогени инфекции - Ресосптивни процеси, трауматски повреди на забите. - Рентгенологија на коскениот ткиво, техники на снимање - Рендгенологија на плункови жлезди, техника на снимање, заболување кај плунковите жлезди - Страни тела во пределот на забите и вилиците Практична настава: - Физички карактеристики на X – зраците - Рентгенска анатомија - Видиви на снимања во максило фацијалната регија, - Рендгенологија на заби, - Рендгенолошка анатомија, аномалии во развојот на забите - Кариес и заболување на ендодонтот и пародонтот - Импактирани заби - Одонтогени инфекции - Ресосптивни процеси, трауматски повреди на забите. - Рентгенологија на коскениот ткиво, техники на снимање - Рендгенологија на плункови жлезди, техника на снимање, заболување кај плунковите жлезди - Страни тела во пределот на забите и вилиците				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90			
14.	Распределба на расположивото време	2+1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови
		16.3.	Домашно учење	25 часови
17.	Начин на оценување Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација	

22.	Литература				
22.1.		Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
	1.	Тане Маркоски		Авторизирани предавања	
	2.	Peterson		Principles of oral and maxillofacial surgery	
22.2.		Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
	1.	Kavas H. Thunthi		Dental Radiographic Diagnosis	

1.	Наслов на наставниот предмет	НЕВРОЛОГИЈА СО ПСИХИЈАТРИЈА			
2.	Код	3MF108912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	5	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф.д-р Лилјана Илиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со невролошките и психијатриските болести, етиопатогенеза, клиничка слика, дијагноза и терапија				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Невролошка анамнеза и статус 2. Кранијални нерви. Рефлекси. Сензибилитет.Мотилитет. 3. Пирамиден и екстрапирамиден синдром. 4. Болести на мускулните и рбетниот мозок 5. Цереброваскуларни болести 6. Невроимунологија. Болести на невромускулниот спој. 7. Невродегенеративни заболувања. 8. Дијагностички методи (ЕЕГ, КТМ, евоцирани потенцијали) 9. Пореметувања на личноста и афектот 10. Психози 11.Болести на зависност				
12.	Методи на учење: Предавања, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ЕКТС x 30 часа = 90 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+5+25=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови
		16.2.	Самостојни задачи		5 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		25 часови
17.	Начин на оценување Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arsovska A и сор.	Учебник po nevrologija	УГД	2013
		2.	Arsovska A и сор.	Учебник po практична настава po nevrologija	УГД	2013
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арсовска А	Авторизирани предавања од психијатрија		2013
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА ИНФЕКТИВНИ БОЛЕСТИ			
2.	Код	3MF110312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Вело Марковски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се стекнат знаење од општата инфектологија, инфективните агенси, заштита од инфекции и инфективна болест, имунолошкиот одговор при инфекција, дијагноза и лекување на инфективна болест, најзначајните синдроми во инфектологијата;				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Инфекција, инфективна болест (основни карактеристики), температура , видови и регулација 2. имунологија кај инфективните заболувања 3. Основни принципи на дијагностиката, терапија и превенција на инфективните болести 4. Најзначајни синдроми во инфектологијата 5. Етиологија, епидемиологија и значење на инфекции на ГИТ 6.Иктеричен синдром. Вирусни хепатитиси 7.Горнореспираторни инфекции 8. Долнореспираторни инфекции 9. Зоонози 10. Инфекции на ЦНС 11. ХИВ/ СИДА 12.херпес инфекции, инфекции со опсип Практична настава 1.Запознавање со документацијата во водење на инфективен болен 2. Преглед на пациент со инфективна болест 3.Совладување на лабораториски, микробиолошки и дијагностички процедури 4.Лумбална пункција 5.Обработка на пациент со иктеричен синдром 6. Обработка на пациент со менингеален синдром 7. Обработка на пациент со зооноза 8. Обработка на пациент со осипен синдром 9. Обработка на пациент со мононуклеозен синдром 10. Обработка на пациент со респираторна инфекција 11.Ургентни состојби во инфектологијата 12. Вакцинален календар, профилакса на инфективните болести				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2+1+1=90 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+25=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење	25 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски ,англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

литература

1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета/ семестар 5	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц.Д-р Андреј Петров			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции)				
11.	Содржина на предметната програма: Содржина на предметната програма: I. Теоретска настава (интерактивни предавања): 1. Градба на кожа и дерматолошка семиотика 2. Основни принципи на дерматолошката дијагностика и терапија 3. Вирусни и бактериски болести на кожа и слузница 4. Паразитарни и габични болести на кожа и слузница 5. Сексуално преносливи болести на кожа и слузница 6. Уртикарија, ангиоедем и анафилакса, кожни манифестации како реакција на лекови 7. Дерматит 8. Акне, болести на косата и кожните аднекси 9. Еритемо- сквамозни болести, 10. Булозни дерматози 11. Системски болести на сврзното ткиво 12. Дерматолошка онкологија и дермоскопија II. Практична настава (вежби) 1. Карактеристики и специфики на дерматолошка анамнеза; 2. Преглед и обработка на дерматолошки болен; 3. Алергиски тестови(прик, скарификациски, интрадермален, епикутан) 4. Миколошки преглед со подготовка на нативен препарат; 5. Еритемосквамозни дерматози; 6. Основни принципи на дијагностика и лекување на имунобулознидерматози (Tzanck-ов тест); 7. Болести на косата, обработка на трихолошки пациент; 8. Болести на крвните садови - основни принципи на преглед и обработка на ангиолошки болен; 10. Дијагностички процедури во дерматологијата (биопсија, дермоскопија); 11. Фототерапија 12. Козметолошки процедури во дерматологијата.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3ЕКТСx30часа=150часа			

14.	Распределба на расположивото време		45+30+15+10+80=180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	Часови 45		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	Часови 30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	Часови 15		
		16.2.	Самостојни задачи	Часови 10		
		16.3.	Домашно учење - задачи	Часови 50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		интерактивно вклучување на студентите во наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анчевски Александар. Гоцев Ѓорѓи. Павлова Љубица. Петрова.	Дерматовенерологија	Скопје	2007
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томас Хабиџ	Клиничка дерматологија	Табернакул	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF120412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	V сем	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Сања Нашкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан V сем			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од современата превентивна стоматологија				
11.	Содржина на предметната програма: Превентивна стоматологија – вовед, Социјално значење на оралните заболувања, Современи сфаќања за етиопатогенезата на забниот кариес. Дентален плак. Механичка и хемиска контрола на денталниот плак. Флуорна профилакса на кариесот. Залевање на фисури и јамички. Кариес активност. Индекси на орална хигиена. Кариоген потенцијал на храната. Превенција за настанок на пародонтопатијата. Интерцептивна стоматологија – превенција за настанок на забновични аномалии. . Програмска превентивна стоматолошка заштита. Училишна забна нега. Промовирање на оралното здравје – здравствено воспитување. Практична настава: Превентивна стоматологија – вовед, Социјално значење на оралните заболувања, Современи сфаќања за етиопатогенезата на забниот кариес. Дентален плак. Механичка и хемиска контрола на денталниот плак. Флуорна профилакса на кариесот. Залевање на фисури и јамички. Кариес активност. Индекси на орална хигиена. Кариоген потенцијал на храната. Превенција за настанок на пародонтопатијата. Интерцептивна стоматологија – превенција за настанок на забновични аномалии. . Програмска превентивна стоматолошка заштита. Училишна забна нега. Промовирање на оралното здравје – здравствено воспитување.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+30+5+25=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		65 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Царчев М.	Превентивна стоматологија	НУБ Скопје	2006
		2.	Vulović M i sar.	Preventivna stomatologija	Elit-Medica Beograd	2002
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Murray J, Nunn J, Steele J.	Prevention of oral disease	Oxford University Press	2003

1.	Наслов на наставниот предмет	ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА			
2.	Код	ЗМФ116912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет “Гоце Делчев”, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	VI-ти	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. др. Мишко Живиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се стекнат со базични познавања од областа на оториноларингологијата.				
11.	Содржина на предметната програма Теоретски наставни единици • Вовед, основни термини во ОРЛ. • Физиологија на слух и слушен апарат. • Нарушувања на вестибуларниот апарат. • Вродена глувост. Пресбиакузија. • Парализа на n. facialis. • Инфекции на увото. • Параназални синуси - симптоматологија, дијагностика и третман на заболувањата. • Бенигни и малигни заболувања на плунковите жлезди. • Карцином на усна празнина и фаринкс. • Болести на ларинксот и гласните жици. • Карцином на ларинкс. • Повреди на горните дишни патишта. Практични наставни единици 1. Преглед на пациент со заболување на органот за слух и рамнотежа. 2. Аудиометрија. 3. Презентација на случај со Мениеров синдром. 4. Презентација на случај со инфекција на средно уво. 5. Презентација на вродена глувост. 6. Преглед на пациент со заболување на горните дишни патишта, усната празнина и ларинксот. 7. Презентација на случај со хроничен синусит. Озена 8. Презентација на случај со неоплазма на плункови жлезди. 9. Презентација на случај со бенигни полипи на гласните жици. 10. Презентација на случај со карцином на ларинкс. 11. Презентација на пациент со опструкција на дишни патишта со туѓо тело. 12. Презентација на случај со Белова парализа.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава на предавања, семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+5+25=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови

		16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови
		16.3.	Домашно учење	25 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови: Колоквиуми (по 20 бода) Завршен испит (30 бода)		70 бода
	17.2.	Семинарска работа/ проект		20 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

Литература за ОРЛ

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛОКАЛНИ АНЕСТЕЗИИ ВО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	5	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Применета анатомија во орофацијалната регија, локално анестезирање, индикациите и контраиндикациите за екстракции, патолошки состојби на забите и оралната празнина.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Вовед во предметот локални анестезии во дентална медицина, историски развој на локална анестезија и нејзина примена дентална медицина. 2. Анамнеза и предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја) од аспект на локално анестезирање. 3. Инервација и васкуларизација на орофацијалната регија. 4. Припрема на болен за оралнохируршка интервенција (премедикација и постапка со болен од акутни и хронични системски заболувања). 5. Болка како оралнохируршки проблем, Анестезија и аналгезија во стоматологија и орална хирургија, општа анестезија, анестетици за општа анестезија, 6. Локална анестезија, средства за локална анестезија, индикации и контраиндикации, 7. Терминална инфилтративна анестезија во горна и долна вилица, 8. Спроводни анестезии во горна вилица, 9. Мандибуларна анестезија 10. Спроводни анестезии во долна вилица, 11. Современи анестезии во орофацијалната регија 12. Компликации при изведување на локална анестезија, Практична настава: 1. Вовед во предметот локални анестезии во дентална медицина, историски развој на локална анестезија и нејзина примена дентална медицина. 2. Анамнеза и предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја) од аспект на локално анестезирање. 3. Инервација и васкуларизација на орофацијалната регија. 4. Припрема на болен за оралнохируршка интервенција (премедикација и постапка со болен од акутни и хронични системски заболувања). 5. Болка како оралнохируршки проблем, Анестезија и аналгезија во стоматологија и орална хирургија, општа анестезија, анестетици за општа анестезија, 6. Локална анестезија, средства за локална анестезија, индикации и контраиндикации, 7. Демонстрирање на терминална инфилтративна анестезија во горна и долна вилица, 8. Демонстрирање на спроводни анестезии во горна вилица, 9. Демонстрирање на мандибуларна анестезија 10. Демонстрирање на спроводни анестезии во долна вилица, 11. Демонстрирање на современи анестезии во орофацијалната регија 12. Компликации при изведување на локална анестезија,				
12.	Методи на учење:				

	Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+30+15+15+60=150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија у стоматологији,	Завод за уџбенике, Загреб	1990
		2.	Јовановиќ, Лотриќ.	Спроводни анестезии во горна и долна вилица	Научна књига, Београд	1980
		3	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	2001
			Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby	1998.
		Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb	2009	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд	2004
		2.	Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb	2009

1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ХИРУРГИЈА			
2.	Код	3MF103212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“, Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Андреја Арсовски, Проф.др.Констатин Митев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
11.	Содржина на предметната програма: <u>Теоретска настава</u> 1. Историјат на хирургија; 2. Дијагностички методи и вовед во клиничка хирургија; 3. Принципи на асепса и антисепса; 4. Видови на повреди (тријажа, основи на реанимација и хемостаза); 5. Абдоминална хирургија (акутни хирушки болести, инфламаторни болести, малигни заболувања, абдоминална траума); 6. Торакална хирургија (вродени аномалии, болести на плевра, болести на белите дробови, болести на дојки); 7. Детска хирургија (акутни состојби во детската хирургија, вродени аномалии кај деца по системи и третман, детска трауматологија); 8. Васкуларна хирургија (акутни васкуларни оклузии, хронични васкуларни оклузии, болести на вени-дијагностика и третман); 9. Трауматологија (видови на фрактури по системи, класификација и третман); 10. Пластична хирургија (повреди на кожа, дефекти на кожа и третман- резанки, трансплантација, повреди на шака, мекоткивни инфекции); 11. Урологија (болести на надворешен урогенитален систем, болести на мочен меур, болести на простата и болести на бубрег и надбубрег); 12. Неурохирургија (краниocereбрални повреди, крвавења, вродени аномалии кај деца, тумори, хидроцефалус); Практична настава 1. Преглед на хирушки болен (анамнеза, статус по системи, локален статус); 2. Физикален преглед на хирушки болен (инспекција, палпација и перкусија, аускултација); 3. Видови на палпација и нивна клиничка примена; 4. Водење на хирушки болен и реферирање пред колеги; 5. Посета на хирушка амбуланта; 6. Посета на сала за мали хирушки интервенции; 7. Посета на хирушка сала и активно или пасивно учество во хирушка процедура; 8. Запознавање на студентите со основните принципи на хирушка работа, инструментариум и асистирање; 9. Посета на центар за реанимација;				
12.	Методи на учење: <u>Теоретска настава</u> Интерактивна настава: предавања во голема група со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е-учење.				

	Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. <u>Практична настава</u> Практични лабораториски вежби во мали групи. Завршна вежба.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		120			
14.	Распределба на расположивото време		2+1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови		
		16.2.	Самостојни задачи	часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		бодови		
	17.3.	Активност и учество		бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милан Драгович Зоран Герезич	Општа хирургија	Медицинска книга	1998
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ОРАЛНА ХИРУРГИЈА			
2.	Код	3MF154512			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	6	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студиите. Услов за полагање предклиничка орална хирургија се ислушани и положени предклиничка ендодонција и клиничка кариологија 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Применета анатомија во орофацијалната регија, локално анестезирање, индикациите и контраиндикациите за екстракции, патолошки состојби на забите и оралната празнина.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава - Вовед во предметот орална хирургија, историјат. - Оралнохируршка пропедевтика (анамнеза и преглед), предоперативна евалвација на пациент (медицинска историја). - Применета оралнохируршка анатомија (анатомо-морфолошки карактеристики на орофацијалната регија: остеологија, мускули, васкуларизација и инервација). - Принципи на асепса и антисепса, дезинфекција и стерилизација на инструменти за егзодонција. - Припрема на болен за оралнохируршка интервенција (премедикација и постапка со болен од акутни и хронични системски заболувања). - Болка како оралнохируршки проблем - Стоматохируршки инструментариум - Анестезија и аналгезија во стоматологија и орална хирургија, општа анестезија, анестетици за општа анестезија, - Локална анестезија, анестетици за локална анестезија, индикации и контраиндикации, - Терминална инфилтративна анестезија во горна и долна вилица, - Спроводни анестезии во горна вилица, - Спроводни анестезии во долна вилица, - Компликации при изведување на локална анестезија, - Екстракција, принципи на егзодонција, видови екстракции (типични и атипични) - Индикации и контраиндикации за вадење на заби, - Инструменти и техники на вадење на заби во горна вилица - Инструменти и техники на вадење на заби во долна вилица - Инструменти и техники на вадење на млечни заби - Компликации во тек на екстракција - Компликации по екстракција Практична настава: - Вовед во предметот орална хирургија, историјат - Анатомоморфолошки карактеристики на орофацијалната регија - Стерилизација на инструменти за егзодонција - Инструменти за вадење на заби и корени во горна вилица - Инструменти за вадење на заби и корени во долна вилица - Стоматохируршки инструментариум - Терминална инфилтративна анестезија во горна и долна вилица,				

	Спроводни анестезии во горна вилица, Спроводни анестезии во долна вилица, Компликации при изведување на локална анестезија, Екстракција, принципи на егзодонција, видови екстракции (типични и атипични) Индикации и контраиндикации за вадење на заби, Инструменти и техники на вадење на заби во горна вилица Инструменти и техники на вадење на заби во долна вилица Инструменти и техники на вадење на млечни заби Компликации во тек на екстракција Компликации по екстракција					
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		6 ЕКТС x 30 часа = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време		45+45+15+15+60=180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	60 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд	2004
		2.	Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb	2009
		3.	Перовиќ, Јојиќ	Орална хирургија	Научна књига Београд	1997

		4.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Наука, Београд	2000
		5.	Мише И.	Орална хирургија	Jumena, Zagreb	1998
		6.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	2001
		7.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby	1998.
		8.	Knezevic G.	Oralna kirurgija	Medicinska naklada, Zagreb	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија у стоматологији,	Завод за учбенике, Загреб	1990
		2.	Јовановиќ, Лотриќ.	Спроводни анестезии во горна и долна вилица	Научна књига, Београд	1980
		3.	Перовиќ	Хемостаза и нејзини пореметувања во стоматолошката пракса	Научна књига, Београд	1994

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 2			
2.	Код	3MF113112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	6 ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф др. Саша Станковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Изработка на дентални мостови (индикации, поделба, препарација на забно труче, моделација на мостова конструкција, метал керамика, проба, финализација)				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1 Дентални мостови – биолошки основи 2 Делови на мостот – улога на мостот 3 Поделба на мостовите 4 Предвидување на идните промени кои би се случувале под телото на мостот и на пародонциумот 5 Биомеханика – статика на мостови 6 Индикации и контраиндикации за изработки на различни типови на мостови 7 Алтернативни мостовски решениа 8 Фази во изработка на металокерамички коронки и мостови 9 Изработка на привремени коронки и мостови 10 Грешки при изработка на мостови 11 Дефинитивни обработки на мостовите 12 Полирање на мостовите конструкции Практични наставни единици 1. Анализа на работните модели, правење на план за изработка на дентален мост 2. Составни делови на мостот и негова улога 3. Промени кои настануваат на пародонциумот при носење на мостова конструкција 4. Поделба на мостовите 5. Одредување на бројот на носачите и членовите на мостот 6. Моделирање на носачите на мостовата конструкција во фронт 7. Моделиње на членовите на мостовата конструкција во фронт 8. Моделирање на носачите на мостовата конструкција во бочна регија 9. Моделиње на членовите на мостовата конструкција во бочна регија 10. Штивтување и вложување на мостовите конструкции 11. Обработка и упасување на мостовата конструкција 12. Фасетирање на мостовата конструкција Полирање и предавање на естетска коронка со композитни материјали				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време	15+45+15+15+30=120			
15.		15.1.	Предавања- теоретска настава.		15 часови

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мирчев Ефтим	Претклиничка фиксна протетика	Стоматолошки факултет, Скопје	2001
		2.	Трифуновиќ Д, Вујошевиќ Љ.	Стоматолошка протетика – фиксни надградби	Европски центар за мир и развој, Белград	1998
		3.	Радловиќ Пантелиќ С	Стоматолошка протетика – фиксни надградби II део	Завод за графичку технику Технолошкометалуршког факултета, Белград	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА КАРИОЛОГИЈА 1			
2.	Код	ЗМФ160116 /17			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	трета / шести семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка кариологија, ислушан претклиничка ендодонција			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаења за клиничко дијагностичките и тераписки процедури на заболувањата на тврдите забни ткива. Работа во клинички услови на пациенти и давање на здравствени услови.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> 25. Вовед, стоматолошко работно место, опременост на ординацијата, инструменти, дезинфекција и стерилизација. 26. Кариес, етиологија, патогенеза, дијагностички методи за одредување на кариесот. 27. Машинско и рачно отстранување на кариесот, инструменти. Атрауматска работа. Биолошки принципи 28. Препарација на кавитети од 1 и 5 класа, топографија, номенклатура. 29. Препарација на кавитети од 2 и MOD класа, топографски карактеристики, номенклатура, специфичности. 30. Препарација на кавитети од 3 и 4 класа, специфики. Препарација на атипични места. 31. Терапија на кариесот со дефинитивни реставрации. Привремени и трајни реставративни материјали. Индикации 32. Интердентален простор, матрици, суво работно поле, подлоги и лајнери. 33. Амалгамски реставрации, клиничка апликација, кондензирање, полирање. 34. Атхезивни системи, индикации, клиничка апликација. 35. Композитни реставрации, индикации, техники на клиничка апликација 36. Препарации за леени или порцелански полнења <i>Практични наставни единици</i> 1. Работно место и опрема во клиничка амбуланта. Помошни материјали, стерилизација и дезинфекција. Номенклатура 2. Анамнеза, преглед, дијагноза на кариозниот процес. 3. Препарација прва класа по Black. 4. Препарација на кавитети II класа, фази на препарација, номенклатура на сидовите 5. Препарација на кавитети V и VI класа, IV класа, специфичности овие кавитети. 6. Препарација МОД кавитети, превенција. 7. Машинско и рачно отстранување на кариесот, инструменти. Атрауматска работа. 8. Терапија на кариесот со поставување на дефинитивни реставрации. 9. Привремено третирање и затварање на кавитетите 10. Интердентален простор, матрици, држачи индикации за употреба, интердентални колчиња. 11. Апликација на атхезиви и композитни смоли.				

	25. Препарација за леени полнења.					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		1+3+1 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15+45+5 +5 +35 =120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	35 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		7 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		
		2.	Кид Е., Смит Б., Вотсон Т.	Пикардов прирачник за препарација и реставрација на забите	Арс ламина ДОО	2010

		3.	Џејмс Б. Самит, Ј.Вилијам Робинс, Томас Ј. ХилтонРичард С. Шварц, Хоза дос Сантос	Основи за реставрација на забите - Современ пристап	Арс ламина ДОО	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И., Денкова Н.	Практикум по Клиничка кариологија 1	УГД, е библиотека	2016
		2.	А. Демиен Валмсли, Тревор Волш, Филип Ј. Лумли и ост.	Реставративна стоматологија	Арс ламина ДОО	2011
		3.	Шутало Ј.	Патологија и терапија тврдиx зубних ткива	Naklada Zadro	1993

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА МЕДИЦИНА И ПАТОЛОГИЈА 1			
2.	Код	3MF160712			
3.	Студиска програма	Дентална медицнан			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година / семестар	3/ VI семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. Д-р. Ана Миновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со анатомото-хистолошките и физиолошки карактеристики на оралните ткива, оралната микрофлора , основните патолошки случувања и ефлоресценции на оралната лигавица , како и со најчестите заболувања на усните , јакот и плунковните жлезди				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава - Анатомски карактеристики на ткивата од усната празнина - Хистолошки карактеристики, микроскопска слика и функционални карактеристики - Физиологија на органите од усната празнина - Орална микрофлора - Патолошки промени на оралната лигавица,микроскопски и макроскопски - Фактори на одбрана на усната празнина - Ефлоресценции во усната празнина - Заболувања на усните - Заболувања на јазикот и развојни аномалии - Патолошки промени на лигавицата и воспаленија на непцето - Саливарна патологија - Синдром на печење и жарење во устата и нарушување во осетливоста на вкусот Практична настава - Анатомски карактеристики на усната празнина (усни, образ, предворје на усната празнина, непце, јазик, под на усна празнина, плункини жлезди) - Хистолошки карактерисики на усната празнина (мастикаторна лигавица, покровна лигавица и специјализирана лигавица) - Физиологија на органите од усната празнина - Орален имунитет (механизам на неспецифична и специфична заштита, реакции на хиперсензибилност - Орална микрофлора - Основни патолошки процеси во усната празнина (воспаление, клеточна дегенерација, клеточна дезинтеграција-некроза, гангрена) - Ефлоресценции во усната празнина - Анаменестичка постапка - Клинички преглед - Параклинички испитувања - Диференцијална и конечна дијагноза - Терапија во оралната патологија				

12.	Методи на учење:предавања, практична настава			
13.	Вкупен расположив фонд на време		150 часа	
14.	Распределба на расположивото време		2+2+1	
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	24 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	24 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	3 часови
		16.2.	Самостојни задачи	3 часови
		16.3.	Домашно учење	6 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		42 бодови остварени по претходно споменатите услови	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски,англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Поповска М, Пазелкоска З.	Орална медицина стоматологија	Стоматолошк факултет, Скопје 2014
		2.	Поповска М, Пазелкоска З. Манасовска-Стојановска Радојкова-Николовска Митиќ К.	Орална медицина стоматологија – практикум.	Стоматолошк факултет, Скопје 2014
		3.	Димитровски В, Поповска М.	Основи на оралната стоматологија	СтоматолоШк факултет, Скопје 2001
	22.2.	Дополнителна литература			

		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска М, Митровски В, Анасовска-Стојановска	Диференцијална агноза на алните лезии	Магнаскен, опје	2003
		2.	Белазелкоска З, кова М.	Орална тологија	СтоматолоШк акултет, опје	2004
		3.	Накова М, Поповска	Дијагностика на алните лезии.	СтоматолоШк акултет, опје	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА ОРТОПЕДИЈА НА ЗАБИ И ВИЛИЦИ			
2.	Код	3MF150012			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	6 ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни знаења од областа на ортодонцијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Вовед во ортодонција 2. Малоклузија и дентофацијални деформитети во современото општество 3. Класификација на малоклузиите во ортодонција 4. Етиологија на малоклузиите. Општи етиолошки фактори 5. Локални етиолошки фактори 6. Ортодонтска дијагноза. Рендген дијагностика 7. Анализи на студиски модели(анализа на простор и симетрија) 8. Анализа на лицето (лицеви пропорции и лицева естетика) 9. Неправилности на оклузија во сагитала 10. Неправилности на оклузија во вертикала 11. Неправилности на оклузија во трансверзала 12. Влијание на скелетната аномалија врз мекоткивниот лицев профил и лицева естетика Практични наставни единици 1. Излевање на модели 2. Соклирање и обликување на студиските модели - приказ и работа со разни видови на соклоформери 3. Обележување на заби 4. Запознавање со ортодонтски картон 5. Екстраорални испитувања 6. Интраорални испитувања 7. Одредување на висина на дентален лак и висина на непце 8. Одредување на предна и задна ширина 9. Анализа по Moyers и анализа по Bolton 10. Одредување на over jet и over bite 11. Неправилности на оклузијаво сагитала 12. Неправилности на оклузија во трансверзала и вертикала				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				

13.	Вкупен расположив фонд на време		4 x 30 = 120			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+30+5+40=120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови		
17.	Начин на оценување (Нумеричкиоценки восогласност соСтатутот и правилниците наУниверзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковић М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска књига Београд – Загреб	1989
		2.	William R. Proffit, Raymond P. White, David M. Sarver	Contemporary Treatment of DentofacialDeformity,	Mosby, London	2003
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ТОТАЛНА ПРОТЕЗА)			
2.	Код	3MF149212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	7 ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада теоретски биолошките основи и значењето за лечење на пациентите со мобилни протези.Функционална анатомија, хистологија и физиологија на стоматогнатниот систем.Претпротетска припрема на беззобоста и изработка на протези.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Анатомија и физиологија на оро-фацијалниот систем 2. Стоматолошка антропологија 3. Промени по тоталното губење на забите 4. Дијагноза, планирање, припрема и терапија на тотална беззобост 5. Отпечатоци, меѓувлични односи 6. Артикулатори и лицев лак 7. Избирање, поставување на забите 8. Оклузални шеми 9. Предавање на протезите и упатства за користење и нивно одржување 10. Имедијатни протези 11. Единечни протези 12. Лабораториски постапки и репаратури Практични наставни единици 1. Дијагноза, планирање, припрема и терапија на тотална беззобост 2. Анатомија и физиологија на оро-фацијалниот систем 3. Промени по тоталното губење на забите 4. Отпечатоци (анатомски и функционален) 5. Меѓувлични односи 6. Артикулатори и лицев лак 7. Избирање, поставување на забите 8. Проба на протезите со поставени заби во восок 9. Предавање на протезите и упатства за користење и нивно одржување 10. Имедијатни протези 11. Компликации при тотално протезирање и лекување на последиците 12. Репаратури и коректури на тоталните протези				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 x 30 = 180			
14.	Распределба на расположивото време	30+75+15+15+45=180			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	75 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Љубен Н. Гугувчевски, Крсте Дејаноски, Драгољуб Велески	Клиника на тотално протезирање	Скопје	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петровиќ А. и сор	Тотална протеза	Белград	1985
		2.	Сувин	Тотална протеза	Загреб	1982
		3.	Соколовиќ	Тотална протеза	Ниш	1978

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА КАРИОЛОГИЈА 2			
2.	Код	3MF160216 /17			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	четврта / седми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка кариологија, ислушан Клиничка кариологија 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се изучат теоретски и практично реализираат и совладаат, секојдневните клинички процедури во реставративната стоматологија, од некариозна природа. Работа во клинички услови на пациенти и давање на здравствени услови.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> 37. Методи и материјали за изработка на инлеи. 38. Реставрации на депулпираните заби, санација на деструирани забни површини. 39. Функционални оштетувања на забите - дијагноза и терапија. 40. Структурни аномалии на забните ткива - дијагноза и терапија. 41. Дијагноза, тераписки пристап и санација при трауми и фрактури во делот на коронката на забите. 42. Хиперсензитивни заби – дијагноза, топографија, терапија. 43. Длабоки кариозни лезии - етиопатогенеза, дијагноза и терапија. 44. Современи препарациони техники - минимално инвазивни. 45. Терапија на кариозни дефекти со глас-јономер цементи, компомери, композитни смоли - техники (сендвич, отворена и затворена метода) 46. Санирање на забните дефекти со пулпарни и парапулпарни колчиња. 47. Високо естетски реставрации - cad-cam, ламинати, онлеи пинлеи. 48. Современи техники и технологии во реставративната клиничка пракса. Белење на витални заби и авитални заби. <i>Практични наставни единици</i> 12. Директна и индиректна метода за изработка на леени полнења. 13. Апликација, упасување и цементирање на инлеите. 14. Индиректно прекривање на пулпата. 15. Директно прекривање на пулпата. 16. Санирање на деструирани кавитети. 17. Терапија и санација на депулпирани заби. 18. Третман на хиперсензитивни заби. 19. Терапија на функционални оштетувања на забите. 20. Клинички третман при структурни аномалии на тврдите забни ткива. 21. Реставрација со парапулпарни колчиња. 22. Минимално - инвазивни препарации и нивна терапија. 23. Методи за белење на витални заби.				
12.	Методи на учење:				

13.	Вкупен расположив фонд на време		180 часа 2+4+1			
14.	Распределба на расположивото време		30+ 60+15 +15 + 60 =180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		7 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		
		2.	Кид Е., Смит Б., Вотсон Т.	Пикардов прирачник за препарација и реставрација на забите	Арс ламина ДОО	2010
		3.	Џејмс Б. Самит, Ј.Вилијам Робинс, Томас Ј. ХилтонРичард С. Шварц, Хоза дос Сантос	Основи за реставрација на забите - Современ пристап	Арс ламина ДОО	2011

22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ковачевска И., Денкова Н.	Практикум по Клиничка кариологија 1	УГД, е библиотека	2016
	2.	А. Демиен Валмсли, Тревор Волш, Филип Ј. Лумли и ост.	Реставративна стоматологија	Арс ламина ДОО	2011
	3.	Ботушанов	Кариесологија и оперативно заболечение	Пловдив	2000

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА ХИРУРГИЈА 1		
2.	Код	3MF154612		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	VII	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студиите. услов за полагање орална хирургија 1 е ислушан и положен предклиничка орална хирургија.		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поставување на индикации за екстракција, дијагноза и диференцијална дијагноза на заболувања од оралната хирургија, давање анаестезија во оралната празнина, самостојно да ги вршат основните техники на анестезија во стоматологија екстракција на заби, лекување на пост-екстракциски компликации, совладување на основните методи за хемостаза, третман на акутна одонтогена инфекција, , како и вовед во терапевтски можности на модерната дентална хирургија.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Вовед во клиничкиот дел од орална хирургија. Зараснување на рани - Оралнохируршки аспекти при пациенти со ризик, - Крвавење, видови, поделба и класификација, Заболувања со хеморагичен синдром. - Хемостаза во оралната хирургија, Воспоставување хемостаза во стоматологијата кај здрави и болни лица. - Примена на радиграфските методи во оралната хирургија - Ретинирани и импактирани заби, прекубројни заби, етиопатогенеза, класификација, клиничка слика, терапевтски модалитети, компликации, тешко никнење на заби. - Акутна одонтогена инфекција, класификација и причинители - Комплексни одонтогени воспаленија во орофацијалната регија - Антибиотици во лекувањето на одонтогените инфекции - Хронични пародонтити, етиопатогенеза, класификација, клиничка слика - Тераписки процедури на хронични пародонтити, Практична настава: - Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. - Интернистички заболувања од оралнохируршки аспект - Спроводни анестезии во горна вилица – демонстрирање на пациент, - Спроводни анестезии во долна вилица – демонстрирање на пациент, - Типични екстракција на заби во горна и долна вилица кај здрави пациенти, - Сепарација на корени во горна и долна вилица, - Амбулантно лечење на ороантрални комуникации - Преглед и третман на пациент со нормална хемостаза, васкуларопатии, коагулопатии, тромбофилија и тромбоза, - Преглед на пациент со импактирани заби во горна вилица и долна вилица - Преглед и третман на пациент со акутна дентогена инфекција. - Преглед и третман на пациент со субакутна дентогена инфекција. - Преглед и третман на пациент со хронична дентогена инфекција. - Инцизија на интраорален и екстраорален абсцес - Субмукозен абсцес, парулис и интрамукозна анестезија.			
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.			

13.	Вкупен расположив фонд на време		5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време		30+45+15+15+45=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење	45 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)				
	17.1.	Тестови		40 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за стекнување 4 ЕКТС		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација		
22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд	2004
	2.	Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada, Zagreb	2009
	3.	Перовиќ, Јојиќ	Орална хирургија	Научна књига Београд	1997
	4.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Наука, Београд	2000
	5.	Мише И.	Орална хирургија	Jumena, Zagreb	1998
	6.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	2001
	7.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby	1998.
	8.	Knezevic G.	Oralna kirurgija	Medicinska naklada, Zagreb	2003

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија у стоматологији,	Завод за уџбенике, Загреб	1990
		2.	Јовановиќ, Лотриќ.	Спроводни анестезии во горна и долна вилица	Научна књига, Београд	1980
		3.	Перовиќ	Хемостаза и нејзини пореметувања во стоматолошката пракса	Научна књига, Београд	1994

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА МЕДИЦИНА И ПАТОЛОГИЈА 2			
2.	Код	3MF160812			
3.	Студиска програма	Општа стоматологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година / семестар	4/ VII семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. Д-р. Ана Миновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положена Орална медицина и патологија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со етиологијата , епидемиологијата , клиничката слика и симптоматологија, дијагностицирањето и диференцијацијата и терапијата на најчестите заболувања кои најчесто се манифестираат во усната празнина				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: ➤ ВИРУСНИ ИНФЕКЦИИ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА (Gingivostomatitis herpetica, Herpes simplex, Herpes zoster, Herpangina, Hand Foot Mouth disease) ➤ ХИВ ИНФЕКЦИЈА И ОРАЛНИ ПРОМЕНИ ➤ НЕСПЕЦИФИЧНИ БАКТЕРИСКИ ИНФЕКЦИИ (Noma, Stomatitis ulceronecroticans, Stomatitis pseudomembranacea) ➤ СПЕЦИФИЧНИ БАКТЕРИСКИ ИНФЕКЦИИ (Tbc, Lues, Actinomycosis) ➤ КОЖНИ ЗАБОЛУВАЊА СО ОРАЛНИ ПРОМЕНИ (Erythema Exudativum Multiforme, Bechet's syndrome , Reiter syndrome, Steven Johnson syndrome) ➤ КОЖНИ ЗАБОЛУВАЊА СО ОРАЛНИ ПРОМЕНИ -ВЕЗИКУЛО БУЛОЗНИ (PEMPHIGUS VULGARIS, PEMPNGOID, EPIDERMOLYSIS BULLOSA, LUPUS ERYTHEMATOSIS) ➤ СВЕТЛИ ПРОМЕНИ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА (Lichen planus Candidomycosis oris, Soor,) ➤ СВЕТЛИ ПРОМЕНИ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА (Leucoplacia, Papilloma, Verruca vulgaris) ➤ ЦРВЕНО СИНИ ПРОМЕНИ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА ПРЕДИЗВИКАНИ ОД АЛЕРГИЧНИ РЕАКЦИИ (Плазма клеточен гингивит, Меикаментозен стоматит, Контактен стоматит) ➤ ПРОМЕНИ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА ПРЕДИЗВИКАНИ ОД ХЕМАТОЛОШКИ ЗАБОЛУВАЊА (anemija, hemofilija, promeni vo koagulacijata,promeni vo belata loza-leukozi) ➤ ЕКСТРАВАСКУЛАРНИ ПРОМЕНИ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА КАКО ПОСЛЕДИЦА СО ТРУЕЊЕ НА ТЕШКИ МЕТАЛИ (Олово, Жива, Арсен, Бизмут, Сребро) ➤ ОРАЛНИ ПРОМЕНИ ПРЕДИЗВИКАНИ ОД ЛОКАЛНА ТРАУМА (механичка, хемиска, термичка, ирадиациона) Практична настава: ➤ Клиничко набљудување на основните анатомски структури на усната празнина и анамнестичка постапка ➤ Параклинички дијагностички тестови во оралната патологија ➤ Воведно предавање: светли (белипромени на оралната лигавица);Клиничка вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: црвено-сини промени на оралната лигавица; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: црвено-сини промени на оралната лигавица; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија				

	➤ Воведно предавање: пигментации на оралните и периоралните ткива; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: пигментации на оралните и периоралните ткива; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: везико-булозни заболувања; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: везико-булозни заболувања; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: улцеративни состојби; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: улцеративни состојби; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија ➤ Воведно предавање: орални заболувања поврзани со старост; Клинички вежба во сала:обработка на пациент од анамнеза до план на теапија			
12.	Методи на учење:			
13.	Вкупен расположив фонд на време			
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	24 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	36 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови
		16.2.	Самостојни задачи	часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		42 бодови остварени по претходно споменатите услови	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска евалуација	
22.	Литература			

	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска М, Белазелкоска З.	<i>Орална медицина и патологија</i>	Стоматолошки факултет, Скопје	2014
		2.	Поповска М, Белазелкоска З. Атанасовска-Стојановска А. Радојкова-Николовска В, Митик К.	<i>Орална медицина и патологија – практикум.</i>	Стоматолошки факултет, Скопје	2014
		3.	Димитровски В, Поповска М.	Основи на оралната пропедевтика	Стоматолошки факултет, Скопје	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска М, Димитровски В, Атанасовска-Стојановска В.	Диференцијална дијагноза на оралните лезии	Магнаскен, Скопје	2003
		2.	Белазелкоска З, Накова М.	Орална патологија	Стоматолошки факултет, Скопје	2004
		3.	Накова М, Поповска М	Дијагностика на оралните лезии.	Стоматолошки факултет, Скопје	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРТОПЕДИЈА НА ЗАБИ И ВИЛИЦИ 1			
2.	Код	3MF150112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	7ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и се здобие со основни знаења од областа на ортодонцијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Раст и развој на краниофацијален комплекс. Концепти на раст и развој 2. Методи за изучување на физичкиот раст 3. Пренатален раст и развој на краниофацијален комплекс 4. Постнатален раст и развој на краниофацијален комплекс 5. Страни и типови на раст на краниофацијален комплекс(кранијален свод,кранијална база,назомаксиларен комплекс,мандибула) 6. Теории на контрола на раст 7. Стадиуми на раст и развој на нормална оклузија 8. Анатомија и физиологија на орофацијални мускули и ТМЗ 9. Функции во орофацијална регија 10. Конгенитални аномалии.Синдроми. 11. Вродени расцепи во орофацијална регија (механизам на развој, етиологија и класификација на расцепите) 12. Ортодонтско-хируршки приод во терапија на вродени расцепи Практични наставни единици 1. Запознавање со планот и програмата на практичната настава - Вовед во ортодонтска дијагностика 2. Гнатометриска анализа на студиски модели (анализа на простор и симетрија) 3. Анализа на лице (директно на пациент и на фотографија) 4. Рентгендијагностика во ортодонција 5. Рендген-кефалометриска снимка.Кефалометриски точки и рамнини 6. Телерендгенска анализа 7. Анализа на скелетот на лицето во сагитален правец (анализа по Steiner) 8. Анализа на скелетот на лицето во вертикален правец(Sassouni analiza) 9. Одредување на типот на раст на лицето (Bjorkov полигон) 10. Прием на пациент со ортодонтска аномалија. Клинички преглед (екстраорален и интраорален) 11. Прием и преглед на пациенти со неправилности во сагитален правец 12. Прием и преглед на пациенти со неправилности во вертикален и трансферзален правец				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5x30=150			

14.	Распределба на расположивото време		30+30+15+15+60=150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување (НумеричкиоценкивосогласностсоСтатутот и правилницитенаУниверзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковић М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска књига Београд – Загреб	1989
		2.	William R. Proffit, Raymond P. White, David M. Sarver	Contemporary Treatment of DentofacialDeformity,	Mosby, London	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕТКЛИНИЧКА ПАРОДОНТОЛОГИЈА			
2.	Код	3МФ160912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	8семе стар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. Д-р. Ана Миновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со анатомијата , хистологијата и физиологијата на потпорните ткива на забот, со класификацијата и епидемиологијата на пародонталните заболувања, со ризик факторите и детерминантите на болеста , како и со етиологијата на заболувањето.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава ➤ Вовед и историски развој на пародонтологијата ➤ Гингива ➤ Цемент,периодонциум и алвеоларна коска ➤ Класификација на пародонталната болест ➤ Епидемиологија на пародонталната болест ➤ Индексни системи ➤ Преваленција на пародонталната болест ➤ Етиологија на пародонталната болест-дентален плак ➤ Етиологија-локални партиципирачки фактори ➤ Етиологија-предиспонирачки фактори ➤ Општи фактори ➤ Микроорганизми поврзани со пародоннталното здравје и болест Практична настава ➤ Анатомија на пародонталните ткива- (студентот е во состојба да ги опише и шематски да ги прикаже анатомските делови на пародонциумот) ➤ Хистологија на пародонталните ткива-(студентот е во состојба да ги опише и препознае, во атлас, хистолошките карактеристики на пародонталните ткива) ➤ Етиологија на пародонталната болест- (успешност во идентификација на денталниот плак; студентот ги владее критериумите за избор на индексот за одредување на денталниот плак) ➤ Класификација на пародонталната болест ➤ Пародонтолошки преглед –(гингивални индекси) ➤ Дијагностика на пародонталната болест: клиничка дијагноза –сондирање ➤ Инструменти во пародонтологијата ➤ Медицинска анамнеза за пациентите со пародонтална болест (успешност во остварувањето на контакт со пациентот и пополнување на картонот, поврзување на добиените податоци за општата здравствена состојба со пародонталната болест. ➤ Стоматолошка анамнеза на пациентите со пародонтална болест (самостојност во прибирањето на податоците, поврзување на добиените податоци од стоматолошката анамнеза со пародонталната болест) ➤ Стоматолошка анамнеза на пациентите со пародонтална болест (самостојност во прибирањето на податоците, поврзување на добиените податоци од стоматолошката анамнеза со пародонталната болест)				

	➤ Делување на оклузалните сили врз пародонтот ➤ Пародонтални индекси, РТГ дијагностика и работа со пациент					
12.	Методи на учење:					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+5+25=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		5 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		25 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуствона настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А.	Претклиничка пародонтологија	УГД, Штип	2014
		2.	Миновска А, Петровски М	Практикум по претклиничка пародонтологија	УГД, Штип	2016

		3.	Newman MG, Takei HH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001
		4.	Lindhe J, Karring T, Lang NP	Kliničkaparodontologijaidentalnaimplantologija 1. Hrvatskoizdanje	Globus, Zagreb	2004
		5.	Džajić, D., Đukanović, D.	Parodontologija.	Stomatološkifakultet Beograd	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А	Пародонтопатија	Стоматолошки факултет-Скопје	2008
		2.	СтавревскаМиновскаАна, ПандиловаМаја, ИвановскиКире	Оралнахигиена	Стоматолошки факултет, Скопје	2005
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ЕНДОДОНЦИЈА 1			
2.	Код	ЗМФ160416 /17			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	четврта / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка ендодонција, ислушан и положен Клиничка кариологија 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теоретски да ги изучат и практично ги реализираат: дијагнозата на воспалителните заболувања на пулпното ткиво, патогенетскиот механизам, етиолошките моменти и ендодонтската терапевска процедура. Практично, во клинички услови да изработат ендодонтски третман на заби со витална пулпа.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> 49. Пулподентински комплекс. Класификација на заболувањата на пулпното ткиво. Помошни дијагностички средства. 50. Реверзибилни пореметувања на пулпата - етиологија, патогенеза, дијагноза, терапија. 51. Болка во орофацијалната регија 52. Акутни серозни воспаленија на пулпата - клиничка симптоматологија, етиологија, патогенеза, дијагноза. 53. Акутни гнојни воспалителни процеси на пулпата - клиничка манифестација, етиологија, патогенеза, дијагноза. 54. Хронични воспаленија на пулпното ткиво - етиологија, патогенеза и дијагноза. (отворени) 55. Хронични воспаленија на пулпното ткиво - етиологија, патогенеза и дијагноза. (затворени) 56. Ендодонтска терапевска процедура на заби со витална пулпа - општи постулати, методи и техники. 57. Морфологија, топографија, ергономски пристап кон cavum pulpaе. 58. Техники за одредување на работна должина 59. Мануелни техники за интраканална препарација. 60. Витална екстирпација – локални анестезии 61. Мортална екстирпација – медикаменти во ендодонцијата 62. Медикаменти и средства за канална иригација. <i>Практични наставни единици</i> 24. Дијагноза и терапија на хиперемија на пулпата. 25. Дијагноза на акутно воспаление на пулпата, пружање на прва помош. 26. Ендодонтски третман - мортална метода - апликација на медикамент, индикации и контраиндикации. 27. Ендодонтски третман - витална метода - апликација на анестезија, индикации и контраиндикации.				

	28. Морфологија на забите, топографија, ергономски пристап кон савит пулпае. 29. Трепанација, екстирпација на коронарната и каналната пулпа. 30. Техники на рачна канална препарација. 31. Интраканална иригација. 32. Методи и техники на канална оптурација. 33. Ендодонтско третирање на заби со акутно воспаление на пулпата (серозни пулпити) 34. Ендодонтско третирање на заби со акутно воспаление на пулпата (пурулентни пулпити) 35. Ендодонтски третман на заби со хронично воспалена пулпа.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време		120 часа 1+4+1		
14.	Распределба на расположивото време		15+ 60+5 + 5 + 25 =120		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		

		2.	Оџаклиевска С.	Клиничка ендодонција	Скопје	2009
		3.	Bergholtz G.	Textbook of Endodontology	Second Edition	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Апостолска С., Ренџова В.	Ендодонција	УКИМ, Стоматолошки факултет, Скопје	2014
		2.	Ingle I. J.	Endodontics	Fifth edition on line	2002
		3.	Тронстад Л.	Клиничка ендодонција	Данубиус Дентал- Београд	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА ХИРУРГИЈА 2		
2.	Код	3MF154812		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус		
6.	Академска година / семестар	VIII	7.	Број на ЕКТС кредити 4
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студиите. услов за полагање орална хирургија 2 е ислушан и положен орална хирургија 1.		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поставување на индикации за екстракција, дијагноза и диференцијална дијагноза на заболувања од оралната хирургија, давање анаестезија во оралната празнина, самостојно да ги вршат основните техники на анестезија во стоматологија екстракција на заби, лекување на пост-екстракциски компликации, совладување на основните методи за хемостаза, третман на акутна одонтогена инфекција, , како и вовед во терапевтски можности на модерната дентална хирургија.			
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Одонтогени цисти на вилиците 2. Неодонтогени цисти, 3. Дијагностицирање и хируршки третман на цисти во вилиците и меките ткива, 4. Превенција и згрижување на оралнохируршки компликации во текот на оралнохируршките процедури, 5. Ортодонтски оралнохируршки интервенции 6. Оралнохируршки интервенции во детска возраст 7. Трауматски повреди на заби 8. Дентални графтови, реимплантација на заби, трансплантација на заби. 9. Базична претпротетска хирургија. Претпротетски интервенции на меките и коскените ткива 10. Примена на коскени графтови во орофацијалната регија. Примена на алопластични материјали во орофацијалната регија. Имплантологија во орофацијалната регија. Аугументација, синус лифт, транспозиција на н. Менталис. 11. Превенција и третман на ургентни состојби 12. Тумори во оралната хирургија Практична настава: 1. Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. 2. Спроводни анестезии во горна вилица – вежба на пациент 3. Спроводни анестезии во долна вилица – вежба на пациент 4. Типични екстракција на заби во горна кај здрави пациенти - вежба на пациент 5. Типични екстракција на заби во долна вилица кај здрави пациенти - вежба на пациент 6. Сепарација на корени во горна вилица - вежба на пациент 7. Сепарација на корени во долна вилица - вежба на пациент 8. Преглед и третман на пациент со цисти на забите и вилици - вежба на пациент 9. Асистирање во операциона сала при оралнохируршки интервенции (импактирани заби во горна вилица и долна вилица, пациент со акутна, субакутна и хронична дентогена инфекција. (Инцизија на абсцес).			

	10. Асистирање во операциона сала при оралнохируршки интервенции (синус пластика, ортодонтски оралнохируршки интервенции и интервенции во детска возраст)					
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15+30+15+15+45=120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		10 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Наука, Београд	2004
		2.	Dabov T.	Oralnokirurški priručnik.	Medicinska naklada Zagreb	2009
		3.	Перовиќ, Јојиќ	Орална хирургија	Научна књига Београд	1997
		4.	Тодоровиќ и сор	Орална хирургија	Наука, Београд	2000
		5.	Мише И.	Орална хирургија	Jumena, Zagreb	1998.

		6.	Peterson	Principles of oral and maxillofacial surgery	Blackwell Science	1998.
		7.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, 3rd ed.,	Mosby	1998.
		8.	Knezevic G.	Oralna kirurgija	Medicinska naklada, Zagreb	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија у стоматологији,	Завод за уџбенике, Загреб	1990
		2.	Јовановиќ, Лотриќ.	Спроводни анестезии во горна и долна вилица	Научна књига, Београд	1980
		3.	Перовиќ	Хемостаза и нејзини пореметувања во стоматолошката пракса	Научна књига, Београд	1994

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА МОБИЛНА ПРОТЕТИКА (ПАРЦИЈАЛНА ПРОТЕЗА)			
2.	Код	3MF149312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	8 ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада теоретски биолошките основи и значењето за лечење на пациентите со мобилни протези. Функционална анатомија, хистологија и физиологија на стоматогнатниот систем. Претпротетска припрема на парцијална беззубост и изработка на протези..				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Биолошки супстрат кај парцијалната беззубост 2. Промени во стоматогнатниот систем по делумно губење на забите 3. Класификација на парцијалната беззубост и парцијалните протези 4. Делови на парцијалната протеза, облици на база на горна и долна протеза 5. Клинички постапки за изработка на парцијалната протеза 6. Скелетирана протеза 7. Дентален дел на парцијалната протеза 8. Паралелометрија и фрезирање 9. Современи средства за ретенција на парцијалната протеза 10. Субтотални и покривни протези 11. Предавање и упатство за користење на парцијалната протеза 12. Репаратури кај парцијалните протези Практични наставни единици 1. Дијагноза, планирање, припрема и терапија на парцијална беззубост 2. Анатомија и физиологија на оро-фацијалниот систем 3. Промени по парцијално губење на забите 4. Отпечатоци (анатомски и функционален) 5. Меѓувлични односи 6. Избирање, поставување на забите 7. Проба на протезите со поставени заби во восок 8. Предавање на протезите и упатства за користење и нивно одржување 9. Скелетирани протези 10. Субтотални и покривни протези 11. Компликации при парцијално протезирање и лекување на последиците 12. Репаратури и коректури на парцијални протези				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 x 30 = 180			

14.	Распределба на расположивото време		30+75+15+15+45=180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	75 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драгољуб Велески	Клиника и техника на парцијалните протези книга прва (плочеста парцијална протеза)	Стоматолошки факултет, Скопје	2010
		2.	Драгољуб Велески	Клиника и техника на парцијалните протези книга втора (скелетирана протеза)	Стоматолошки факултет, Скопје	2011
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стаменковић	Парцијална протеза	Белград	2005
		2.	Марић, Димитријевић	Парцијални протези	Белград	1982
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРТОПЕДИЈА НА ЗАБИ И ВИЛИЦИ 2			
2.	Код	3MF150212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	8ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да ги совлада содржините и да се стекне со вештини за поставување на дијагноза и ортодонтска терапија.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Ортодонтска дијагноза- клиничко испитување, анализа на студиски модели, телерендгенска анализа 2. Подготвување на ортодонтски план на третман 3. Ортодонтски план на третман во млечна дентиција 4. Ортодонтски план на третман во рана мешовита дентиција 5. Ортодонтски план на третман во доцна мешовита и рана перманентна дентиција 6. Модификација на раст при третман на скелетни аномалии 7. Ортодонтски план на третман кај возрасни (периодонтални аспекти) 8. Биолошки основи на ортодонтска терапија 9. Механички принципи при контрола на ортодонтска сила 10. Мобилни ортодонтски апарати. 11.Фиксни ортодонтски апарати . 12. Ортодонтско-хируршки третман кај пациенти со скелетен проблем <i>Практични наставни единици</i> 1. Приказ на картон за пациент 2. Прием на пациент. 3. Клинички преглед. Екстраорален и интраорален 4. Испитување на орално здравје, вилична и оклузална функција 5. Испитување на лицеви пропорции 6. Гнатометриска анализа на модел со заглучна дијагноза и план на терапија 7. Третман на пациенти со неправилности во сагитален правец 8. Третман на пациенти со неправилности во трансферзален правец 9. Третман на пациенти со неправилности во вертикален правец				

	10. Прием и третман на пациенти со аномалии на поедини заби. 11. Предавање на мобилен апарат.Земање на конструкцион загриз 12. Поставување на фиксен ортодонтски апарат.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време		5x30=150		
14.	Распределба на расположивото време		30+30+15+15+60=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување (Нумеричкиоценки восогласност соСтатутот и правилницитенаУниверзитетот)				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Марковић М. и сарадници	Ортодонција	Медицинска књига Београд – Загреб	1989

		2.	William R. Proffit, Raymond P. White, David M. Sarver	Contemporary Treatment of Dentofacial Deformity,	Mosby, London	2003
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА			
2.	Код	3MF122112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	8 ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Милка Здравковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаење за основните принципи и методологија на научно-истражувачката работа; Користење на биомедицинските бази на податоци и практикување на медицина базирана на докази; Стекнување на вештини за изведување на истражување; Спроведување на истражувачки проект; Правила за подготовка на манускрипт за публикација на резултати од научно истражување; Правила и подготовка за успешна презентација на научен труд во форма на орална или постер презентација.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици: 1. Основни поими за наука и научен метод 2. Етика и одговорно однесување во научно истражувачката работа 3. Епидемиолошки методи во научно-истражувачката работа 4. Типови на истражувања – дизајн на студии 5. Користење на биомедицински бази на податоци и практикување на медицина базирана на докази 6. Стратегии за пребарување на литература 7. Планирање и спроведување на научно истражување 8. Научен труд - класификација на трудовите 9. Делови на научен труд 10. Подготовка на манускрипт и публикување 11. Цирирање на референци 12. Стил на пишување и презентација на научен труд Практични наставни единици: 1. Етика во научно истражувачката работа: прикази на случаи и дискусија 2. Пребарување на интернет - користење на биомедицински бази на податоци 3. Стратегии за пребарување на литература 4. Критичка анализа на труд (примери на публикувани трудови) 5. Планирање на истражување 6. Начини на собирање на податоци – конструирање на анкетен прашалник 7. Проектна задача за научно истражувачки проект по зададена хипотеза – работа во мали групи 8. Презентација на проектните задачи – критичка анализа 9. Презентација на проектните задачи – критичка анализа 10. Самостојно правење на абстракт од трудови кои се публикувани (in extenso) 11. Презентација на абстракти – критичка анализа 12. Орална/постер презентација на научен труд				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				

13.	Вкупен расположив фонд на време		120			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45=120 (2+1+1)			
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Здравковска Милка	Авторизирани предавања		
		2.	Марушиќ и сор.	Увод у знанствени рад у медицини	Медицинска наклада, Загреб	2004
		3.	Мирко Ж. Спироски	Научниот труд – да се напише и да се објави	Скопје	2002

1.	Наслов на наставниот предмет	ПАРОДОНТОЛОГИЈА 1			
2.	Код	ЗМФ161012			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	IX семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. Д-р. Ана Миновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положена Предклиничкапародонтологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со настанувањето на пародонталната болест, клиничките знаци и симптоми на пародонталните болести, оклузалните влијанија како и работа со пациенти во пародонтологијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Патогенеза на заболувањата на забнопотпорниот апарат-1 - Патогенеза на заболувањата на забнопотпорниот апарат-2 - Гингивална болест-Плак индуцирани гингивални заболувања - Гингивални зголемувања. Гингивални бенигни тумори - Улцеронекрозен гингивитис - Гингивални манифестации на системски состојби - Пародонтална болест- Хистолошки измени и имунолошки одговор кај пародонталната болест. Промени на мекиот и тврдиот ѕид на пародонталниот џеб - Класификација и клинички карактеристики на пародонталниот џеб. Поделба на пародонталниот џеб во однос на коската. Пародонтални дефекти во фуркациите - Хронична инфламаторна пародонтопатија - Улцero- некрозна пародонтопатија.Агресивна пародонтопатија - Компликации од пародонтопатиите.Пародонтален абсцес - Пародонтопатија како манифестација на системски болести.Системски ефекти на пародонталната болест Практична настава - Дијагноза на пародонтален џеб - Пародонтални дефекти на фуркациите - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на -плак-индуциран гингивит - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на гингивални зголемувања - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на улцero-некрозен и десквамативен гингивитис - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на хронична пародонтопатија - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на агресивна пародонтопатија - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на Улцеронекрозна пародонтопатија - Клинички знаци и диференцијална дијагноза на пародонтален абсцес - Клинички знаци и диференцијалната дијагноза на пародонтопатијата како манифестација на системски заболувања - Клинички и радиографски знаци на трауматска оклузија - Откривање и дијагноза патолошка миграција на забите				

12.	Методи на учење: предавања, работа на модели					
13.	Вкупен расположив фонд на време			5x30=150		
14.	Распределба на расположивото време			30+30+15+5+70=150		
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часови	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	5 часови	
			16.3.	Домашно учење	70 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуствонана настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		
		2.	Оџаклиевска С.	Пародонтологија	Скопје	2009
		3.	Bergenholtz G.	Textbook of Пародонтологs		2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Апостолска С., Ренцова В.	Траума на заби	УКИМ, Стоматолошки факултет, Скопје	2014
		2.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕТСКА СТОМАТОЛОГИЈА 1			
2.	Код	ЗМФ161312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	9 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доц. д-р Сања Нашкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан 9 семестар, кредити превентивна стоматологија, клиничка кариологија 1, педијатрија, инфектологија, психијатрија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од детската стоматологија				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во детската стоматологија 2. Стоматолошка работа со деца. 3.Психолошки типови на деца. 4. Развој на забите и орофацијалната шуплина. 5. Карактеристики на детските заби и вилици. 6.Хронологија на никнување на млечни и трајни заби. 7.Неправилности во развојот на забите. 8. Структурни аномалии. 9. Кариес на млечни заби. 10.Циркуларен кариес на млечни заби. 11. Терапија на кариес кај млечни заби. 12. Материјали за оптурација на кавитети при млечните заби. Практична настава: 1. Вовед во детската стоматологија 2. Стоматолошка работа со деца. 3.Психолошки типови на деца. 4. Развој на забите и орофацијалната шуплина. 5. Карактеристики на детските заби и вилици. 6.Хронологија на никнување на млечни и трајни заби. 7.Неправилности во развојот на забите. 8. Структурни аномалии. 9. Кариес на млечни заби. 10.Циркуларен кариес на млечни заби. 11. Терапија на кариес кај млечни заби. 12. Материјали за оптурација на кавитети при млечните заби.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5x30=150			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+15+60=150			

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			65 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Beloica D i sar.	Decja stomatologija	Elit-medica, Beograd	2000
		2.	McDonald and Avery's.	Dentistry for the Child and Adolescent	8 th Edition, Mosby	2004
		3.	Бајрактарова Б, Бајрактарова-ВаљаковаЕ, Бајрактарова-Мишевска Ц	Аномалии на забите	НУБ Скопје	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Goran Koch, Sven Poulsen	Pedodoncija	Naklada slap	2004
		2.	Бона Л.Бајрактарова	Трајна дентиција – ембриологија и анатомахистоморфологија	НУБ Скопје	2000
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ЕНДОДОНЦИЈА 2			
2.	Код	3MF160616 /17			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	петта / деветти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан и положен предметот Претклиничка ендодонција, ислушан и положен Клиничка кариологија 2 и ислушан Клиничка ендодонција 1.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> 63. Дегенеративни заболувања на пулпата - етиологија, дијагноза, терапија. 64. Гангренозно оштетување на пулпното ткиво - симптоматологија, патогенеза, дијагноза, клиничка манифестација. 65. Патолошки заболувања на апикалниот пародонт - класификација, етиологија, патогенетски механизам. 66. Акутни периапикални пародонтити. 67. Хронични апикални пародонтити. 68. Ендодонтски третман на заби со авитална пулпа. 69. Терапија на хронични пародонтити на фронтални и бочни заби 70. Техники и методи на машинска канална препарација. 71. Дефинитивна канална оптурација – гутаперка апликација 72. Репарација на апикалниот пародонт. 73. Хемисекција 74. Перфорации и грешки во тек на ендодонтскиот третман. <i>Практични наставни единици</i> 36. Некроза, некробиоза на пулпата - дијагноза и терапија. 37. Гангрена - симптоматологија, дијагноза тераписки пристап. 38. Инструментариум за машинска и ултразвучна обработка на коренски канали 39. Видови техники за машинска обработка на коренскиот систем 40. Акутни пародонтити - терапија 41. Хронични пародонтити, апикални пародонтити, латерални пародонтити - терапија. 42. Интраканална медикација - интерсеансни привремени медикаменти. 43. Техники и системи за канална оптурација. 44. Интраканални анкери - композитни, метални колчиња. 45. Ендодонтски тераписки грешки - дијагностицирање, процена, санација. 46. Реставрација на ендодонтски третирани заби. Белење на авитални заби. 47. Ендодонтско-хируршки третман на апикални и латерални пародонтити				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа 2+2+1			
14.	Распределба на расположивото време	30+ 30 + 15 + 15 + =150			

15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	15 часови	
			16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
			16.3.	Домашно учење - задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			2 x 20 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			7 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		
		2.	Оџаклиевска С.	Клиничка ендодонција	Скопје	2009
		3.	Bergenholtz G.	Textbook of Endodontology	Second Edition	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Апостолска С., Ренцова В.	Ендодонција	УКИМ, Стоматолошки факултет, Скопје	2014
		2.	Ingle I. J.	Endodontics	Fifth edition on line	2002
		3.	Тронстад Л.	Клиничка ендодонција	Данубиус Дентал-Београд	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА 1			
2.	Код	3MF155112			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	5/девети	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф. Д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со заболувањата во максилофацијалната регија и вратот, воспаленија и повреди на глава и врат.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: • Вовед во предметот максилофацијална хирургија, историјат • Воспаленија на лицето, главата и вратот • Акутни воспаленија со брз тек (апсцеси и флегмони) на лицето и вратот • Акутни воспаленија на вилиците, остеомиелитис • Акутни воспаленија на синусите, хронични воспаленија на синусите • Патологија на плунковните жлезди, воспаленија, синдроми. • Цисти на главата и вратот • Класификација на мекоткивни цисти на вратот • Фрактури на горната вилица, Ле форт класификација, фрактури на базата на черепот, фрактури на коските на лицето и главата • Терапија на фрактури на горна вилица и коски на лицето и главата • Фрактури на долна вилица, Класификација, дијагностички методи • Терапија на фрактури на долната вилица. Практична настава: • Вовед во предметот максилофацијална хирургија, историјат • Воспаленија на лицето, главата и вратот • Акутни воспаленија со брз тек (апсцеси и флегмони) на лицето и вратот • Акутни воспаленија на вилиците, остеомиелитис • Акутни воспаленија на синусите, хронични воспаленија на синусите • Патологија на плунковните жлезди, воспаленија, синдроми. • Цисти на главата и вратот • Класификација на мекоткивни цисти на вратот • Фрактури на горната вилица, Ле форт класификација, фрактури на базата на черепот, фрактури на коските на лицето и главата • Терапија на фрактури на горна вилица и коски на лицето и главата • Фрактури на долна вилица, Класификација, дијагностички методи • Терапија на фрактури на долната вилица.				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4x3=120			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+45+=120			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмлаку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Белград	2005
		2.	Тодоровиќ и сор.	Орална хирургија	Белград	2000
		3.	Мише И.	Орална хирургија		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезија во стоматологија		
		2.	Лотриќ	Спроводни анестезии во горна и долна вилица		

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 1			
2.	Код	3MF149612			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	9 ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф др. Саша Станковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со клиниката на коронките, видови коронски , видови на препарација за забни коронки и основните принципи за клиничките процедури при изработка на одредени видови на коронки.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретска настава:</i> 1. Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. 2. Клиника на вештачки коронки-индикации и контраиндикации 3. Припрема за препарација, современи методи на препарација 4. Забно трупче, форма предности и недостатоци. 5. Граница на препарација, видови и локализација 6. Заштита на препарирани заб, земање на отпечаток 7. Одредување на меѓувелични односи со загризни шаблони 8. Проба на фиксни конструкции, методи на тестирање на конструкцијата 9. Цементирање на конструкцијата, времено и дефинитивно 10. Клиника на полните коронки 11. Клиника на алтернативни коронки 12. Симнување на стари коронки и мостови <i>Практична настава:</i> 1. Прием на пациент, преглед , дијагноза и план на терапија 2. Клиника на вештачки коронки-индикации и контраиндикации.Фази на изработки на коронки.Видови коронки 3. Препарација, класична и современа метода. 4. Локализација и видови на демаркациони линии.Форми на забно трупче 5. Припрема на гингивален сулкус за отпечатување.Земање на отпечаток, видови отпечаточни техники 6. Заштита на препарираниот заб, хемиски,механички. 7. Работа на пациент, препарација на забно трупче со тангенцијална демаркација за изработка на метал керамичка коронка на фронтален заб. 8. Работа на пациент, препарација на забно трупче со тангенцијална демаркација за изработка на метал керамичка коронка на бочен заб. 9. Работа на пациент, препарација на забно трупче со олуковидна демаркација, заоблена стапалка за изработка на безметална керамичка коронка на фронтален заб. 10. Работа на пациент, препарација на забно трупче со олуковидна демаркација, заоблена стапалка за изработка на безметална керамичка коронка на бочен заб. 11. Изработка на метална надоградба. Цементирање привремено и трајно, видови цементи.				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				

13.	Вкупен расположив фонд на време		5x30=150			
14.	Распределба на расположивото време		15+60+15+15+45=150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шабанов Е.	Авторизирани предавања		
		2.	Мирчев Е.	Клиника на фиксната стоматолошка протетика	НИП „Студентски збор,, Скопје	1996
		3.	<u>Мирчев Е.</u>	Претклиника на фиксната стоматолошка протетика,	НИП „Студентски збор,, Скопје	1996

22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	<u>Trifunovic Д.</u> <u>Вујошевиќ Л.</u>	Стоматолошка протетика-фиксни надокнади	Универзитет во Белград	1998
	2.	Радлович-Пантелич С.	Стоматолошка протетика-фиксни надоместоци 2	Завод за графичка техника-технолошки-металуршки факултет,Белград	1998
	3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛАСЕРОТЕРАПИЈА ВО СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF155412			
3.	Студиска програма	Дентлна медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	9 сем.	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. др. Ана Миновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	запишана V академска година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на современата ласер технологија и нејзина имплементација во стоматолошките дисциплини и терапевски процедури.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици 1. Воведно предавање, основа на ласерската светлина. 2. Квантна природа на светлината. 3. Механизам на добивање на ласерската светлина. 4. Параметри и особини на ласерската светлина. 5. Активни медиуми - стимулатори на ласерската светлина. 6. Дејство на ласерската светлина врз ткивата. 7. Техники и методи на трансмисија на ласерската светлина до ткивата. 8. Употреба на ласерот во реставраивната стоматологија. 9. Примена на ласерот во ендодонтската терапија.. 10. Орално-хирушки терапевски процедури со ласерската светлина. 11. Употреба на ласерот во пародонтологијата и мекоткивните оштетувања. 12. Апликација на ласерот во ортодонцијата и детската стоматологија. Практични наставни единици 1. Запознавање со ласерската светлина. 2. Основни физички параметри на ласерскиот зрак. 3. Генерирање и апликација на ласерската светлина. 4. Видови ласери, можности и апликација. 5. Активни медиуми. 6. Интеракција на ласерот со ткивата. 7. Препарација на заби со ласер. 8. Канална дезинфекција со ласер. 9. Белење, хиперсензитивни на заби, третирање на мекоткивни промени. 10. Оралнохирушки интервенции со ласер:френулектомија, гингивопластика и др. 11. Третман на пародонтални и мекоткивни промени со ласерска светлина. 12. Ласер биостимулација; третирање на лабијален херпес.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2x30=60			
14.	Распределба на расположивото време	15+15+15+5+10=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуствонана настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		
		2.	Тројачанец Здравко	Примена на биостимулирачки ласери во стоматологијата		2002
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ПАРОДОНТОЛОГИЈА 2			
2.	Код	3MF161112			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	X семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. Д-р. АнаМиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Гингивалнизаболувања, ургентнатерапијанапародонталнитезаболувања, основинапародонталнахирургија				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретсканастава: • Дијагноза на пародонталната болест. • Прогноза • План на терапијата • Клиничка проценка на ризикот за појава на пародонтална болест • Ургентна терапија на инфламаторните пародонтални заболувања • Иницијална терапија • Анти инфективна - додатна антимикробна терапија • Оклузална евалуација и терапија • Хируршка терапија, корективна фаза • Процедури во терапија на коскени дефекти • Мукогингивална, пластична хирургија • Фаза на одржување на постигнатите резултати Практичнанастава • Дијагноза на пародонталната болест • Прогноза и план на терапија • Ургентна терапија на инфламаторни пародонтални болести • Фази во терапијата на пародонталната болест • Иницијална терапија • Техники на обработка на пародонтален џеб-1 • Техники на обработка на пародонтален џеб -2 • Антиинфективна (антимиктробна) терапија • Оклузална евалуација и терапија • Хируршка терапија, основи на пародонталната хирургија • Терапија на фуркациони дефекти • Фаза на одржување на постигнатите резултати				
12.	Методи на учење: предавања, работанамодели				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+5+10=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	

		16.2.	Самостојни задачи	5 часови
		16.3.	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуствона настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Авторизирани предавања			
	2,	Newman MG, Takei HH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001
	3,	Lindhe J, Karring T, Lang NP	Klinička parodontologija i dentalna implantologija 1. Hrvatsko izdanje	Globus, Zagreb	2004
	4.	Džajić, D., Đukanović, D.	Parodontologija.	Stomatološki fakultet Beograd	2006
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Миновска А	Пародонтопатија	Стоматолошки факултет- Скопје	2008
	2.	Ставревска Миновска Ана, Пандилова Маја, Ивановски Кире	Орална хигиена	Стоматолошки факултет, Скопје	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕТСКА СТОМАТОЛОГИЈА 2			
2.	Код	3MF161412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	10 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Сања Нашкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан Детска стоматологија 1, Заверен 9 семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од детската стоматологија				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Заболувања на пулпата на млечните заби. 2. Пародонтити на млечните заби. 3. Компликации на пародонтитите - акутни дентогени инфекции. 4. Оралнохируршки интервенции во детска возраст. 5. Заболувања на меките ткива во устата кај децата. 6. Заболувања на пародонтот. Јувенилна пародонтопатија. 7. Орални манифестации кај системски заболувања. 8. Дентална трауматологија. 9. Млади трајни заби. 10. Ургентни состојби. Содржина на практичната настава: 1. Заболувања на пулпата на млечните заби,видови и терапија 2. Пародонтити на млечните заби,дијагноза и терапија. 3. Компликации на пародонтитите - акутни дентогени инфекции. 4. Оралнохируршки интервенции во детска возраст. 5. Заболувања на меките ткива во устата кај децата. 6. Заболувања на пародонтот. Јувенилна пародонтопатија. 7. Орални манифестации кај системски заболувања. 8. Дентална трауматологија. 9. Млади трајни заби. 10. Ургентни состојби.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположив фонд на време		3x30=90		
14.	Распределба на расположивото време		30+45+15=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови	

		16.3.	Домашно учење - задачи	5 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		65 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Beloica D i sar.	Decja stomatologija	Elit-Medica Beograd	2000
		2.	McDonald and Avery's.	Dentistry for the Child and Adolescent	8th Edition, Mosby	2004
		3.	Бајрактарова Б, Бајрактарова-ВаљаковаЕ, Бајрактарова-Мишевска Ц	Аномалии на забите	НУБ Скопје	2011
			Бајрактарова Б	Дентална трауматологија	НУБ Скопје	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Goran Koch, Sven Poulsen	Pedodoncija	Naklada slap	2004
		2.	Бона Л.Бајрактарова	Трајна дентиција – ембриологија и анатомохистоморфологија	НУБ Скопје	2000
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА 2			
2.	Код	3MF155212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	5/десети	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. Д-р- Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студиите.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): заболувања со различна етиопатогенеза во максилофацијалната регија и вратот, како деформитети, расцепи, неоплазми, невралгии.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: • Тумори во максилофацијалната регија • Тумори на горната и долна вилица, синусите, епифаринкс, нос, уста • Мекоткивни тумори (тумори на усните, јазикот, слузокожата, кожата, субмандибуларно, врат) • Малигни неоплазми во максилофацијална регија и вратот • Вродени аномалии во максилофацијалната регија и вратот • Терапија на вродени аномалии во макслофацијалната регија и вратот. Ортогната хирургија. • Расцепи, етиопатогенеза, клиничка слика и терапија. • Невролошки заболувања во масилофацијалната регија • Патологија на плунковните жлезди • Патологија на ретки заболувања • Патологија на темпоромандибуларниот зглоб • Претпротетска хирургија Практична настава: • Работа во оперативен блок, инструментариум, организација на работа и асепса • Завои, преврски, видови материјали, имобилизација • Инфекции во максилофацијалната регија • Скршеници во макслиофацијалната регија • Третман на пациенти со неоплазми • Третман на пациенти со индицирана ортогната хирургија • Третман на пациенти со хелигнатопалатошизис • Третман на пациенти со невролошки заболувања во максилофацијалната регија • Третман на пациенти со заболувања на плунковните жлезди (синдроми, воспаленија, калкулози, неоплазми) • Третман на пациенти со ретки заболувања во максилофацијалната регија • Третман на пациенти со заболувања на ТМЗ • Третман на пациенти со претпротетски хируршки интервенции				
12.	Методи на учење: предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+5+10=90			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на предавања и освоени најмалку 42 поени од предипситни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марковиќ А.	Практикум од орална хирургија	Белград	2005
		2.	Јојиќ, Перовиќ	Орална хирургија		
		3.	Мише И.	Орална хирургија		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тодоровиќ Љ.	Анестезии во стоматологија		
		2.	Лотриќ	Спроводни анестезии во горна и долна вилица		
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕНТАЛНА ИМПЛАНТОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF154912			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	5/десети	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. Д-р Киро Папкоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Присуство на предавање и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Современи системи на дентални импланти, техники за вградување на дентални импланти, изработка на супраструктура на дентални импланти.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: • Историски аспекти за оралната имплантологија и нејзина иднина • Употреба на биоматеријалите и значењето на биомеханиката во оралната имплантологија. • Основни физиолошки процеси на коската, нејзино заздравување, созревање и значење за функционалноста. • Хируршка анатомија на максиларната и мандибуларната коска и нивна каласификација. • Мускули, нерви и артерии во орофацијалната регија и нивно значење за вградување на импланти. • Ретенција и примарна стабилизација на имплантите. • Дијагноза, план за терапија и припрема на пациентот за имплантирање. • Планирање на резови, избор на импланти и трансмукозална надоградба. Импантолошки системи. • Вградување на импланти за надоместок на заби во постекстракциона рана. Трансдентални импланти. • Трансплантација на меки и тврди ткива. Вградување на алогени материјали, вештачка коска • Компликации во текот на имплантацијата, мукозит и перимплантитис. Аугументација. • Поставување на абатмент после завршена остеоинтеграција – земање на анатомски отпечаток. Работа во ординација - практична настава: • Историски аспекти за оралната имплантологија и нејзина иднина • Употреба на биоматеријалите и значењето на биомеханиката во оралната имплантологија. • Основни физиолошки процеси на коската, нејзино заздравување, созревање и значење за функционалноста. • Хируршка анатомија на максиларната и мандибуларната коска и нивна каласификација. • Мускули, нерви и артерии во орофацијалната регија и нивно значење за вградување на импланти. • Ретенција и примарна стабилизација на имплантите. • Дијагноза, план за терапија и припрема на пациентот за имплантирање. • Планирање на резови, избор на импланти и трансмукозална надоградба. Импантолошки системи.				

	- Вградување на импланти за надоместок на заби во постекстракциона рана. Трансдентални импланти. - Трансплантација на меки и тврди ткива. Вградување на алогени материјали, вештачка коска - Компликации во текот на имплантацијата, мукозит и перимплантитис. Аугументација. - Поставување на абатмент после завршена остеоинтеграција – земање на анатомски отпечаток.					
12.	Методи на учење: Предавања, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+015+5+25=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на предавање и освоени најмалку 42поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Венковски Владо	Стоматолошки супраструктури над импланти		2005

		2.	Carl E Misch	Contemporary Implant Dentistry		2007
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peterson L.	Contemporary Oral and Maxilofacial surgery		1998
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕСТЕТСКА СТОМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	ЗМФ150312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	10 ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Софија Царчева Шаља			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): При изучувањето на предметот ќе бидат изнесени: принципите на естетиката, фацијални, дентални и гингивални елементи, линии на усни, линии на насмевка.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Концепти на естетика во современа стоматологија 2. "Златна пропорција" (Golden section, Divine proportions). Аритметичка експресија на "Златна пропорција" 3. Биолошки основи на естетиката 4. Елементи на денто-фацијалната естетика 5. Лицева естетика- Макроестетика 6. Дизајн на насмевка- Микроестетика 7. Дентална естетика - Миниестетика 9. Концепти на дентална естетика 10. Психолошки аспекти на стоматолошки естетски третман 11. Креација на естетски реставрации преку специјални ефекти 12. Козметско обликување на забите, Дентални ламинати Практична настава: 1. Концепти на естетика во современа стоматологија 2. "Златна пропорција" (Golden section, Divine proportions). Аритметичка експресија на "Златна пропорција" 3. Биолошки основи на естетиката 4. Елементи на денто-фацијалната естетика 5. Лицева естетика- Макроестетика 6. Дизајн на насмевка- Микроестетика 7. Дентална естетика - Миниестетика 9. Концепти на дентална естетика 10. Психолошки аспекти на стоматолошки естетски третман				

	11. Креација на естетски реставрации преку специјални ефекти 12. Козметско обликување на забите, Дентални ламинати					
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			3x30=90		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+5+25=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		5 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		25 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Е. Мирчев	Клиника на Фиксната Стоматолошка Протетика	Скопје	1996
		2.	Радлович Пантелич С.	Стоматолошка протетика – фиксни надградби II део,	Београд, ЗаводзаграфичкутехникуТехнолошко- металуршкогфакултета,	1998
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трифуневич Д, Вујошевич Љ.	Стоматолошка протетика – фиксни надградби	Београд	
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	КЛИНИЧКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА 2			
2.	Код	3MF149712			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	10 ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф др. Саша Станковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан деветти семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со клиниката на мостовите конструкции, препарација, делови, статика, изработка и корекции.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретска настава:</i> 1. Орофацијален систем и негови компоненти 2. Биолошки основи на мостови конструкции 3. Заби носачи на мостови конструкции, избор и вреднување 4. Тело на мост, анализа на тело на мост, потребни услови за изработка. 5. Промена на лигавицата под тело на мост, параметри за процена. 6. Статика на мост во права линија и во лак. 7. Биолошки правила на отпорност и можност за оптоварување на мостовите 8. Заштита на препарираните заби со хемиски средства и изработка на привремен мост 9. Проба на метална конструкција на мост. 10. Тестирање на соодносот со антагонистите 11. Цементирање на мостовите конструкции времено и дефинитивно 12. Компликации при цементирање на мостови <i>Практична настава:</i> 1. Прием, преглед, дијагноза и план на терапија. 2. Клиника на мостови конструкции-индикации и контраиндикации 3. Припрема за препарација, современи методи на препарација 4. Препарација под права линија 5. Препарација во лак 6. Заштита на препариран заб, земање на отпечаток 7. Одредување на меѓувилнични односи со загризни шаблони 8. Проба на фиксни мостовни конструкции, методи на тестирање на конструкцијата. 9. Цементирање на конструкцијата, времено и дефинитивно 10. Изработка на времени мостови 11. Репаратура на мостови. Симнување на стари коронки и мостови				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+15+5+10=90			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шабанов Е.	Авторизирани предавања		
		2.	Мирчев Е.	Клиника на фиксната стоматолошка протетика	НИП „Студентски збор,, Скопје	1996
		3.	Мирчев Е.	Претклиника на фиксната стоматолошка протетика	НИП „Студентски збор,, Скопје	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	<u>Trifunovik Д.</u> <u>Вујошевиќ</u> <u>Д.</u>	Стоматолошка протетика-фиксни надокнади	Универзитет во Белград	1998
		2.	Радлович- Пантелич С.	Стоматолошка протетика-фиксни надоместоци 2	Завод за графичка техника- технолошки- металуршки факултет,Белград	1998
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЕПИДЕМИОЛОГИЈА И ЈАВНО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	3MF120512			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	3ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милка Здравковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на знаење за општа и специјална епидемиологија; Јавно-здравствени аспекти и превенција на заразни и хронични незаразни заболувања				
11.	Содржина на предметната програма: <u>Теоретски наставни единици:</u> 1. Епидемиолошки методи: дескриптивен, аналитички и експериментален 2. Епидемиски процес, форми на јавување, епидемиолошки модели на настанување на болест 3. Настанување на инфекцијата и заразните болести, механизми на настанување и патишта на пренос на заразните болести; карактеристики на хидрични и алиментарни епидемии; 4. Карактеристики на капково-аерогени, контактни и трансмисивни епидемии; Превенција на болестите: примарна, секундарна и терциерна; 5. Имунизација, серопротифакса и хемиопротифакса 6. Интрахоспитални инфекции; 7. Епидемиолошки карактеристики на цревни заразни заболувања: акутен ентероколитис, бациларна дизентерија, салмонелози, стафилококно труење, ботулизам, вирусен хепатитис А; 8. Епидемиолошки карактеристики на респираторни заразни заболувања: морбили, варицела, рубеола, паротитис, инфлуенца, акутни стрептококни инфекции, туберкулоза; 9. Епидемиолошки карактеристики на крвно и сексуално преносливи болести: вирусен хепатитис Б, вирусен хепатитис Ц, СИДА, трихомонијаза, гонореа, сифилис, ХПВ инфекција; 10. Епидемиолошки карактеристики на трансмисивни заразни заболувања (маларија); Епидемиолошки карактеристики на зоонози: тетанус, бруцелоза, антракс, беснило; 11. Епидемиолошки карактеристики на хронични незаразни болести; Малигни неоплазми; Дијабет; 12. Епидемиолошки карактеристики на забен кариес и парадентоза <u>Практични наставни единици:</u> 13. Епидемиолошки методи и дизајн на студии 14. Начини на собирање на податоци, епидемиолошка анкета, примерок и одредување на големина на примерок 15. Епидемиолошки модели на настанување на болест, Гордонов тријас, Вограликов синџир, Модел на тркало, Модел на мрежа; 16. Епидемиолошки карактеристики и примери за хидрични и алиментарни епидемии				

	17. Епидемиолошки карактеристики и примери за капково-аерогени, контактни и трансмисивни епидемии 18. Имунизација: задолжителна вакцинација и вакцинација по епидемиолошки индикации 19. Превенција при професионална експозиција 20. Епидемиолошки карактеристики на цревни заразни заболувања – механизам на настанување, патишта на пренос и превенција; 21. Епидемиолошки карактеристики на респираторни заразни заболувања – механизам на настанување, патишта на пренос и превенција; 22. Епидемиолошки карактеристики на контактни заразни заболувања – механизам на настанување, патишта на пренос и превенција; 23. Епидемиолошки карактеристики на трансмисивни заразни заболувања – механизам на настанување, патишта на пренос и превенција; 24. Епидемиолошки карактеристики и превенција на хронични незаразни болести;			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски и аудиториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+15+45 = 120 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени минимум 42 поени од присуство на предавања, реализација на вежби, изработка на семинарска/проектна задача и од два колоквиуми		

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Здравковска Милка	Авторизирани предавања		
		2.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ-Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Б., Здравковска М., Павловска И.	Општа епидемиологија	Катедра за епидемиол. и биостат. со медиц. информат. Мед. фак. Скопје	2007
		3.	Даниловски Д., Оровчанец Н., Василевска К., Таушанова Б., Велиќ-Стефановска В., Исјановска Р., Зафирова Б., Здравковска М., Павловска И.	Специјална епидемиологија	Катедра за епидемиол. и биостат. со медиц. информат. Мед. фак. Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џејмс Ф. Џекел Дејвид Л. Кац Џоан Џ. Елмор Доротеа М.Џ. Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010
		2.	Теодор Х. Тулчински, Елена А. Варавикова	Ново јавно здравство		2003
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	3MF154212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Сања Нашкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана втора година на студиите.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ▪ Превенција на пародонталните и другите заболувања кај групи на пациенти ▪ Превенција на пародонталните и другите заболувања кај пациенти во висок ризик, ▪ Оралната хигиена, оралното здравје и исхраната кај пациентите. ▪ Обука на пациентите за одржување на оралната хигиена. ▪ Улогата на здравствените работници во превенција на оралното здравје. Работа во ординација од прием на пациентот, заведување во програмот, дијагностика, план за терапија до редовни контроли.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Вовед во предметот - Биолошки механизам на заштита на оралната лигавица - Фактори кои предизвикуваат нарушување на оралното здравје - Епидемиологија на пародонтопатијата и на оралните мукозни заболувања - Превенција на пародонталната болест - Превенција на пародонтопатијата кај групите со висок ризик за настанување на болеста - Превенција на орални мукозни заболувања - Орално здравје кај популација во напредната возраст - Орална хигиена во функција на зачувување на оралното здравје - Исхрана и орално здравје - Промоција на оралното здравје и едукативни програми Работа во ординација (вежби): - Прием на пациент, преглед и идентификација на факторите на ризик за нарушување на оралното здравје - Нотирање на состојбата на оралната хигиена - Мотивација за одржување на оралната хигиена - Обука на пациентот за одржување на оралната хигиена - Орално здравје и орална хигиена - Видови техники за орална хигиена - Видови средства за орална хигиена - Исхрана и орално здравје - Забен кариес, денален плак, забен камен - Гингивити - класификација, гравидарен гингивитис - Видови стоматолошки интервенции - Отстранување на меки и тврди наслаги, пигментација на забите - Едукативни програми за оралното здравје - Стоматолошки картон, ортодонтски картон, медицинска документација				

12.	Методи на учење: Предавања, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 30 часа = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време		15+15+15			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		20+20+30=70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивановски Ќ, Пандилова М	Орално здравје	Стом фак.- Скопје	2008
		2.	Murray JJ, Nunn JH, Steele JG.	The Prevention of Oral Disease	Fourth Edition, Oxford University Press Inc., New York	2003
		3.				

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А. и сор	Орална хигиена	Стом фак.- Скопје	2004
		2.	Димова Цена	Профилакса на орални болести	УГД	2013
		3.	Царчев М.	Превентивна стоматологија	Стом фак.- Скопје	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИ РАБОТНИЦИ И СТУДЕНТИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв и втор интегриран циклус			
6.	Академска година / семестар	3	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишан трет семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - медицинска едукација со педагошки пристапи кон стигмата и нееднаквости кои потенцираат културното разбирање на индивидуалните пациенти, со особено внимание на силите кои влијаат врз здравјето на ниво над индивидуалните интеракции. - Ги разгледува постојните структурни пристапи кон стигмата и здравствените нееднаквости кои се развиваат надвор од медицината и предлага измени во медицинска едукација.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Вовед во структурни компетенции на здравствени работници и студенти, 2. Наративна медицина 3. Препознавање на структури кои ги обликуваат клинички интеракции, 4. развивање на екстра-клинички јазик на структура, 5. реартикулација на "културната" формулацја во структурна смисла, 6. набљудување и замислување на структурни интервенции, 7. Културолошки аспекти во унапредување на здравје на вулнерабилни групи (однос доктор – пациент, студент – пациент, однос со лица од ранливи групи), 8. HIV и AIDS- поврзани со стигма и дискриминација: концептуална рамка и импликации, 9. Здравствен систем и нон -дискриминација во системот, 10. Нон-дискриминација на ранливи и социјални групи, 11. Специфичен пристап и подобрување на здравствена заштита на ранливите и социјални групи со соодветен пристап на нон-дискриминација, 12. Интер културолошки и структурни компетенции и комуникации. Практична настава 1. Етички аспекти на медицински истражувања врз луѓе и кај ранливо население 2. Културолошки компетенции 3. Структурни компетенции 4. Наративна медицина 5. Медицинска одговорност за недискриминација (ставови, знаења, вештини) 6. Дискриминација при заштита на здравјето кај вулнерабилните групи 7. Културолошки и структурни аспекти на вулнерабилни групи 8. Поимот еднаквост и негови претпоставки 9. Респектирање на човековите права 10. Јавното здравство и здравствениот систем напредување на културолошките и структурни компетенции на здравствените професионалци 11. Културолошки аспекти во унапредување на здравје на вулнерабилни групи (однос доктор – пациент, студент – пациент, однос со лица од ранливи групи),				

	12. HIV и AIDS- поврзани со стигма и дискриминација: концептуална рамка и импликации.					
12.	Методи на учење: Предавања, работилници, аудиториски вежби, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2 ЕКТС x 3 = 60 ч (2+1+1)			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15 = 60 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	20 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	7 часови		
		16.3.	Домашно учење	8 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			40 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предавања, работилници, аудиториски вежби, консултации.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vasile Astărăstoae Cristina Gavrilovici Mihaela Vicol Dezideriu Gergely Sandu Ion	Ethics and non-discrimination of vulnerable groups in the health system	Editura „Gr.T. U. M. F. Iasi, Copyright, ADIS,	2011
		2.	Beauchamp TL, Childress JF,	Principles of Biomedical Ethics,	Oxford University Press, Seventh ed.	2009
		3.	Jonathan M. Metzl Helena Hansen	Structural competency: Theorizing a new medical engagement with stigma and inequality	Social Science & Medicine Volume 103 , Pages 126–133	2014

				Structural Stigma and Population Health		
		Дополнителна литература				
	22.2.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Quesada J., Holmes SM, Sue K., Bourgois Ph.,	Re-invigorating the social history: "Structural vulnerability" as a tool for promoting structural competence in health care.	Academic Medicine structural Vulnerability Manuscript: 1-17	2015
		2.	Charon Rita, Hermann Nellie, Devlin Michael.	Close Reading and Creative Writing in Clinical Education: Teaching attention, Representation and Affiliation	Academic medicine	2015
		3.	Castaneda Heide., Holmes Seth M, Madrigal DS., DeTrinidad Young Maria-Elena, Beyeler Naomi, Quesada James	Immigration as a Social Determinant of Health	Annu. Rev. Public Health 2015.36:375-392.	2015
		4.	Holmes Seth M., Greene Jeremy A. Stonington Scott D.	Locating global health in social medicine	Global Public Health: An International Journal for Research, Policy and Practice	2014

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОФИЛАКСА НА ОРАЛНИ БОЛЕСТИ			
2.	Код	3MF154412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана втора година на студиите.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Превенција на кариес, пародонтопатија и ортодонтски аномалии, превенција на оралните заболувања кај групи на пациенти, превенција на оралните заболувања кај пациенти во висок ризик, оралната хигиена, оралното здравје и исхраната кај пациентите, улогата на здравствените работници во стоматолошка превенција. работа во ординација од прием на пациентот, заведување во програмот, дијагностика, план за терапија до редовни контроли.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Програмска стоматолошка заштита - Промоција, унапредување на орално здравје, Стратегии за превенција на орални болести - Исхраната и кариесот, Исхраната и оралното здравје - Биолошки механизми за заштита на усната шуплина - Етиопатогенеза на оралните болести. Заболување на тврдите ткива на забот. - Заболување на пародонциумот и меките ткива на усната празнина. Етиологија на оралниот карцином. - Орална хигиена - Профилактички мерки во превенција на орални болести - Дијагностицирање на ризикот за појава на кариес - Превентивна и интрацептивна ортопедија - Епидемиолошки истражувања на заболувањата на уста и заби Практична настава: - Програмска стоматолошка заштита - Промоција, унапредување на орално здравје, Стратегии за превенција на орални болести - Исхраната и кариесот, Исхраната и оралното здравје - Биолошки механизми за заштита на усната шуплина - Етиопатогенеза на оралните болести. Заболување на тврдите ткива на забот. - Заболување на пародонциумот и меките ткива на усната празнина. Етиологија на оралниот карцином. - Орална хигиена - Профилактички мерки во превенција на орални болести - Дијагностицирање на ризикот за појава на кариес - Превентивна и интрацептивна ортопедија - Епидемиолошки истражувања на заболувањата на уста и заби				
12.	Методи на учење: Предавања, аудиториски вежби, консултации.				

13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 часа = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15+15+45=120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		20+20+30=70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димова Цена	Профилактика на орални болести	УГД	2013
		2.	Murray JJ, Nunn JH, Steele JG.	The Prevention of Oral Disease	Fourth Edition, Oxford University Press Inc., New York	2003
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миновска А. и сор	Орална хигиена	Стом фак.- Скопје	2004
		2.	Ивановски Ќ, Пандилова М	Орално здравје	Стом фак.- Скопје	2008
		3.	Царчев М.	Превентивна стоматологија	Стом фак.- Скопје	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	ОРАЛНА ХИГИЕНА			
2.	Код	3MF161712			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	V семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. д-р Сања Нашкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана трета година			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со начините за проценка , домашно и амбулантно одржување и подобрување на оралната хигиена				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и постапка за згрижување на пациентот Анамнестички податоци поврзани со оралната хигиена и детекција на дентален плак Индекси на дентален плак Индекси на забен камен Плак контрола Одржување на орална хигиена во домашни услови Техники на четкање на заби Грижа за интердентални простори Фармаколошки препарати во одржување на оралната хигиена Амбулантско отстранување на денталниот плак Пигментации и нивно отстранување Одржување на орална хигиена кај ортодонтски , протетски и пациенти со импланти Одржување на орална хигиена кај пациенти со посебни потреби Мотивација , ремотивација на пациенти , евалуација и одржување на постигнатите резултати Практична настава: Вовед во предметот и постапка за згрижување на пациентот Анамнестички податоци поврзани со оралната хигиена и детекција на дентален плак Индекси на дентален плак Индекси на забен камен Плак контрола Одржување на орална хигиена во домашни услови Техники на четкање на заби Грижа за интердентални простори Фармаколошки препарати во одржување на оралната хигиена Амбулантско отстранување на денталниот плак Пигментации и нивно отстранување Одржување на орална хигиена кај ортодонтски , протетски и пациенти со импланти Одржување на орална хигиена кај пациенти со посебни потреби Мотивација , ремотивација на пациенти , евалуација и одржување на постигнатите резултати				

12.	Методи на учење: предавања, практична настава					
13.	Вкупен расположив фонд на време		2x30=60			
14.	Распределба на расположивото време		15+15+15+5+10=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Авторизирани предавања			
		2.	Ставревска Миновска Ана, Пандилова Маја, Ивановски Кире	Орална хигиена	Стоматолошки факултет, Скопје	2005
		3.	Поповска М., Радојкова- Николова В	Орална Хигиена	Во печат	

	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Newman MG, Takei HH, Carranza FA	Caranza's clinical periodontology	WB saunders Company , Philadelphia , New York; 9th edition	2001
		2.	Миновска А	Пародонтопатија	Стоматолошки факултет- Скопје	2008
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕНАЏМЕНТ ВО СТОМАТОЛОГИЈАТА			
2.	Код	3MF155512			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	5ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц др. Андреј Петров			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Согледување на улогата на менаџментот во активности и развојот на здравствените субјекти.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Содржината и методологијанапредметнатаобласт - Согледувањенаулогатанаменаџментотвоактивности и развојотназдравств. субјекти - Поттикнување и развивањеначувствотозаактивнавклученоствопредметнатаобласт - Способностзакомуникација, соработка и тимскаработа - Флексибилнаупотребаназнаењатавонаучни и практичниактивности - Изградувањенапринципинасамостојност, (само)критичност и (само)процена - Развивањеначувстватазајасна и отворенакомуникација - Унапредувањенаквалитетотнацелокупнитеактивности - Подигнувањенасвестазазаедничкорайтење и грижазадругиот - Развивањеначувствозакреативномислење - Решавањенапроблеми - Владеењесосоддржината и методологијанапредметнатаобласт Практична настава: - Содржината и методологијанапредметнатаобласт - Согледувањенаулогатанаменаџментотвоактивности и развојотназдравств. субјекти - Поттикнување и развивањеначувствотозаактивнавклученоствопредметнатаобласт - Способностзакомуникација, соработка и тимскаработа - Флексибилнаупотребаназнаењатавонаучни и практичниактивности - Изградувањенапринципинасамостојност, (само)критичност и (само)процена - Развивањеначувстватазајасна и отворенакомуникација - Унапредувањенаквалитетотнацелокупнитеактивности - Подигнување на свеста за заедничко работење и грижа за другиот - Развивање на чувство закреативно мислење - Решавање на проблеми - Владеење сосоддржината и методологија на предметната област				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+5+25=90			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	ПетковскиКонстантин, СимоновскаВалентина	Менаџмент во здравство		2008
		2.				
		3.	.			
	22.2.	Дополнителна литература				

1.	Наслов на наставниот предмет	КОМУНИКАЦИСКИ ВЕШТИНИ			
2.	Код	3MF121312			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус стручни студии			
6.	Академска година / семестар	Петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р. Гордана Панова			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели/компетенции на предметот: Познавање и разбирање на основните комуникациски законитости и потреби на поединецот за комуницирање со другите луѓе - Организирање на активно и самостојно учење на комуникациските вештини и подготовка на студентите за ефикасно учење на основните комуникациски вештини - Оспособување за воспоставување ефикасна комуникација помеѓу вработените здравствени работници, пациентите и нивните роднини и пријатели, како и формирање на feedback информации за успешното комуницирање, со посебен акцент врз комуницирањето во здравството . - Комуникациски предности, соработка и тимска работа на Универзитетот и во здравствените установи				
11.	Содржина на предметот: 1.Комуникација (дефиниција, вербална и невербална, комуникациони стилови) 2.Важност на невербалната комуникација, говор на телото (држење на телото, контакт со очи, висина и јачина на гласот, адекватна мимика, поим за личен простор...) 3.Способност за слушање, Бариери за добра комуникација, Преговарање, 4.Комуникација помеѓу здравствените работници (кодекс на однесување, обраќање, облекување и слично), 5.Комуникација пацијент –лекар, пацијент,здравствен работник(проблематични реакции, адекватни реакции), 6.Техника решавања проблема и релаксационе техники, 7.Бурн оут (дефиниција, узроци, начин совладување), 8.Агресивен комуникациски стил, Пасивни комуникациони стил. 9.Комуникација на здравствените работници во сите здравствени институции,амбуланти,болници, клиники,санаториуми. 10.Комуникацијата во примарна здравствена заштита ,Систематски прегледи,Самосваќање,самопочитување 11.Сеопфатни цели на лекарските интервенции 12.Поим на конфликт,Комуникација во „токсични односи“,Кодекс на убаво однесување. Вежби: 1.Значење на вербална комуникација, 2.Примена на невербалната комуникација со пациентите, 3. Важност на невербалната комуникација, говор на телото (држење на телото, контакт со очи, висина и јачина на гласот, адекватна мимика, поим за личен простор...) 4. Комуникација помеѓу здравствените работници (кодекс на однесување, обраќање, облекување и слично), 5.Комуникација пацијент –лекар, пацијент-оптометрист,здравствен работник(проблематични реакции, адекватни реакции), 6.Техника решавања проблема и релаксационе техники, 7.Бурн оут (дефиниција, узроци, начин совладување),				

	8.Агресивен комуникациски стил, 9. Пасивни комуникациони стил. 9.Комуникација на здравствените работници во сите здравствени институции,амбуланти,болници, клиники,санаториуми. 10.Комуникацијата во примарна здравствена заштита 11.Сеопфатни цели и оптометриски интервенција 12.Поим на конфликт, Кодекс на убаво однесување.			
12.	Методи на учење: Теоретска настава: Интерактивна настава: предавања во групи од по 40 студенти со дискусија и ангажирање на студентите. Мултимедијална настава. Е- учење. Поединечни консултации со студентите и консултации во групи. Практична настава: Практични лабораториски вежби во мали групи по 10 студенти. Аудиториски вежби.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	90		
14.	Распределба на расположивото време	1+1+1		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови
		16.3.	Домашно учење	10 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови (колоквиуми и завршен испит)		70 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Освоени 42 поени од присуство на предавања, реализација на вежби, изработка на семинарска/проектна задача и од два колоквиуми		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски,англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуацијата на знаењата е континуирана и истата се остварува преку оценување на семинари, есеи, усмени презентации, учество во дискусии, тестови и други начини на проверка на знаењата. Врз база на сите активности кои се применуваат и оценуваат, вклучувајќи го и завршниот испит, се врши евалуација на квалитетот на наставата.		

22.	Литература				
22.1.	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Доц.др.Г.Панова	Комуникациски вештини	УГД-Штип	2010
	2.	К.Р.Сетурман	Комуникациски вештини во клиничката пракса	табернакул	2010
	3.	Хилде и Том Еиде,	Комуникација сестра-пациент	Удружењем ед.сести	Белград
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В.Божиновска	Комуникациски вештини	ВЗШ-Битола	2007
22.2.	2.	Р.Ц.Петтерсон	Учење базирано на проблеми	Биоконто-Игало	2008
	3.	Гордана Панова	Медицинска етика	УГД-Штип	2011

1.	Наслов на наставниот предмет	ПЕДИЈАТРИЈА-ОДБРАНИ ТЕМИ			
2.	Код	ЗМФ110712			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	7ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф д-р Елизабета Зисовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Одбрани поглавја од педијатријата во однос на специфичноста на детето како пациент, неговиот правилен раст и развој, со цел да се детектира патологијата и да се спроведе соодветен третман.				
11.	Содржина на предметната програма: патогенетскимеханизамна болестите, -пристап кон педијатриски пациент во стоматологијата, -проценка на растот и развојот, коскено созревање, дентиција -отстапувања од растот и развојот -болести на респираторниот систем кај децата - болести на кардиоваскуларниот систем во детска возраст -болести на гастроинтестиналниот систем во детска возраст -болести на устата и усната шуплина кај децата - болести на ендокриниот систем -генетски болести, хромозомопатии -детекција на пречки во развојот, -методи на лекување, рационална употреба на лекови Единици за практична настава -анамнеза во детска возраст -физикален наод, со посебен акцент на болести на уста и усна празнина -интегриран пристап кон педијатриски пациент во стоматологијата, -дијагностички методи во детска возраст -сценарија на случаи, проценка на раст и отстапувања, користење на криви за раст -случаи од областа на респираторната и кардиоваскуларната етиологија кај децата -обработка на случаи од областа на ГИТ и УГТ во детска возраст -обработка на случаи од областа на ендокриниот и локомоторниот систем -болести на устата и усната шуплина кај децаод сите возрасти, анамнеза и статус -хромозомопатии, наследни болести и нивниот одраз врз функцијата на устата -отстапувања од растот и развојот, детекција на пречки во развојот, -методи на лекување, рационална употреба на лекови				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+5+25=90			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови и усмен испит		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зители Б.Џ и Дејвис Х.В.	Атлас за Педијатриска физикална дијагноза.	Табернакул	2011
		2.	Зисовска Елизабета	Педијатрија- одбрани теми за студенти по стоматологија	УГД Штип, ISBN: 978-608-4708-77-3	2013
		3	Мардешиќ Д и сор.	Педијатрија, 6-то издание	Школска књига, Загреб,	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Стојимировић Е. и сор.	Педијатрија	Савремена администрација,Београд	1993
		2.	Zergollern L, Votava-Raic A, sur	Pedijatrija 1-2	Lijevak-Naprijed, Загреб	1993
		3.	Internet based resources	www.who.int www.unicef.org		

1.	Наслов на наставниот предмет	ОСНОВИ НА ОФТАЛМОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF130412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	6ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. д-р Страхил Газепов			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните процедури за откривање на очните болести и нивен третман				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: - Дијагностика и третман на очни болести - Воспаленија на предниот сегмент на окото - Дегенеративни процеси и вродени заболувања на преден сегмент - Болести на орбита - Увеити - Глауком - Катаракта - Тумори на окото - Аблација на ретина - Васкуларни болести на ретина - Повреди на окото Практична настава: - Дијагностика и третман на очни болести - Воспаленија на предниот сегмент на окото - Дегенеративни процеси и вродени заболувања на преден сегмент - Болести на орбита - Увеити - Глауком - Катаракта - Тумори на окото - Аблација на ретина - Васкуларни болести на ретина - Повреди на окото				
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+5+25=90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови		
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К. Јанев	Општа офталмологија		2012
		2.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Братфорд	Основи на офталмологија,		2010
		2.	Ј.К. Кански,	Клиничка офталмологија		2012
		3.	С. Спалтон	Офталмолошки атлас		2010

1.	Наслов на наставниот предмет	ПАЦИЕНТИ СО РИЗИК ЗА СТОМАТОЛОШКИ ИНТЕРВЕНЦИИ			
2.	Код	ЗМФ154712			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	9 ти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Проф. д-р АнаМиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студиите.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поставување на дијагноза и диференцијална дијагноза кај пациентите со ризик за стоматолошки интервенции.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед и дефинирање на предметот 2. Аспетки на намалување на стресот во текот на стоматолошките интервенции 3. Стоматолошки менаџмент на пациенти до дијабетес 4. Стоматолошки менаџмент при епилепсија 5. Стоматолошки менаџмент на пациентите со артериска хипертензија 6. Стоматолошки менаџмент на пациентите при исхемична срцева болест 7. Стоматолошки менаџмент и превенција на ендокардитис 8. Стоматолошки третман на пациентите со опструктивни пулмонални заболувања 9. Лекување на стоматолошки пациенти со бубрежна болест 10. Пациенти во краен стадиум на заболување на црниот дроб 11. Реакција на лекови и алергиски реакции 12. Стоматолошки менаџмент и превенција на инфективни заболувања-				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време		2x30=60		
14.	Распределба на расположивото време		15+15+15+5+10=60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови
		16.2.	Самостојни задачи		5 часови
		16.3.	Домашно учење		10 часови
17.	Начин на оценување НумеричкиоценкивосогласностсоСтатутот и правилницитенаУниверзитетот)				
	17.1.	Тестови			70 бодови

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3.	Активност и учество	10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуствона настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација	

1.	Наслов на наставниот предмет	УРГЕНТНИ СОСТОЈБИ ВО СТОМАТОЛОГИЈАТА			
2.	Код	3MF155012			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	8ми	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф.д-р Цена Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана четврта година на студиите			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Итни состојби во медицината и стоматологијата, нивно навремено дијагностицирање, диференцијална дијагностика и превземање на терапија. Воведување на студентите за да се дијагностицираат вонредни услови поврзани со стоматолошка пракса, диференцијална дијагноза и третман на истите, постапка водијагноза и третман на болни состојбиво областана лицето и вилицата,со посебен акцент на дијагноза и третман на болка поврзани со одонталгија. Една од целите на овој предмет е да ги воведат студентите во процедурите при крварење на лицето и вратот, и основите на дијагноза на повреди во пределот налицето, вилицата и вратот. Дел од предметот вклучува воведување во итните ситуации кои можат да настанатза време на стоматолошка пракса, нивна дијагноза,како и постапките кои се очекувана стоматолог во овие ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Вовед, дефиниција на итните состојби во медицината и во стоматолошката пракса, Болни состојби, 2. Крвавење видови, поделба,третман. 3. Компликации и инцидентни при изведување на општа анестезија 4. Општи компликации и инциденти при изведување на локална анестезија, Локални компликации и инциденти при изведување на локална анестезија 5. Алергиска реакција, Алергиски шок, Токсични реакции, 6. Епизоди на бесвесни состојби, Синкопа, Колапс, епилептичен напад, хистеричен напад 7. Ургентни кардиоваскуларни респираторни состојби (Срцев застој, респираторен застој) 8. Ургентни состојби во тек на стоматолошката терапија 9. Акутна одонтогена инфекција 10. Повреди на меките ткива на оралната празнина 11. Повреди на забите, Повреди на пародонталното ткиво на забите, повреди на вилиците, 12. Постапка со HIV+ и hepatitis + (HCV+, HBV+) пациенти Практична настава: 1. Вовед, дефиниција на итните состојби во медицината и во стоматолошката пракса, 2. Болни состојби, 3. Крвавење видови, поделба,третман. 4. Компликации и инцидентни при изведување на општа анестезија 5. Општи компликации и инциденти при изведување на локална анестезија, Локални компликации и инциденти при изведување на локална анестезија 6. Алергиска реакција, Алергиски шок, Токсични реакции,				

	7. Епизоди на бесвесни состојби, Синкопа, Колапс, епилептичен напад, хистеричен напад 8. Ургентни кардиоваскуларни респираторни состојби (Срцев застој, респираторен застој) 9. Ургентни состојби во тек на стоматолошката терапија 10. Акутна одонтогена инфекција 11. Повреди на меките ткива на оралната празнина, Повреди на забите, Повреди на пародонталното ткиво на забите, повреди на вилиците, Постапка со HIV+ и hepatitis + (HCV+, HBV+) пациенти					
12.	Методи на учење: Предавања, аудиториски вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време			3 ЕКТС x 30 часа = 90 часа		
14.	Распределба на расположивото време			30+15+15+=60 (2+1+1)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		10 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи		20 часови	
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)					
	17.1.	Тестови			20+20+30=70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Присуство на настава и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Димова Цена	Ургентни состојби во стоматологија	УГД	2011
		2.	Jevon Phil	Basic guide to Medical emergencies in dental practice	Wiley Blackwell	2014
		3.	Петровић, М. Гаврић.	Ургентна стања у стоматолошкој пракси,	ИК Драганић, Београд	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Todorovic et al	Oral surgery	Nauka, Beograd	2002
		2.	Peterson L.	"Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery", 3rd ed.,	Mosby	1998
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	СТОМАТОЛОШКА ФАРМАКОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF1XXX16 /17			
3.	Студиска програма	ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Студиска програма по дентална медицина Универзитет “Гоце Делчев” Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	четврта / осми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Ивона Ковачевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со специфичните дентални фармаколошки принципи и медикаменти.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретски содржини</i> Вовед, доза, лек, отров. Антисептици и дезинфициенси во оралната средина. Антимикотици во оралната средина. Антибиотски третман – индикации – системски и локален. Аналгетици и антипиретици. Препарати на флуор. Ириганси Раствори за орална хигиена. Антикоагулантни препарати. Медикаменти во оралната средина. Површински и локални средства за анестезија. <i>Практични наставни единици</i> Дозирање и проскрипција на антибиотици. Антимикотици индикации и дозирање. Средства за испирање на устата. Дозирање и апликација на препарати на флуор. Антикоагулантна терапија и оралнохирушките интервенции. Медикаменти во реставративна стоматологија – апликација и дозирање. Медикација и премедикација при пародонтолошки хирушки процедури.				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа 1+1+1			
14.	Распределба на расположивото време	15+ 15+10 +10 + 40 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.		15 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	40 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		2 x 20 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови		
	17.3.	Активност и учество		7 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		предиспитни активности со вкупно 42 поени			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ковачевска И.	Авторизирани предавања		
		2.	Балканов Т.	Фармакологија за стоматолози – специјален дел	УГД, е - библиотека	2014
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	АНЕСТЕЗИОЛОГИЈА			
2.	Код	ЗМФ115412			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	8ми семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Јордан Нојков			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се информира за подготовките на пациентот за анестезија, процедурата на нејзиното изведување, како и можните компликации. Практично и теоретски студентот ќе се запознае со локалните анестезии и спроводните блокови кои се користат во стоматолошката пракса во предметот Орална хирургија. Во изборниот предмет Анестезиологија со реанимација тој ќе ги прошири своите знаења за општите теоретски аспекти на анестезиологијата и ќе добие практични знаења како да се справи со ургентни состојби во рамките на напреднатото одржување во живот. Основното одржување во живот студентите го учат во предметот “Прва медицинска помош”. Студентот треба одлично да ги совлада практичните реанимациони постапки во делот на основното и напредното одржување во живот (BLS i ALS). Исто така треба да ги научи модифицираните постапки на BLS i ALS кај најчестите акцидентални состојби кои доведуваат до кардиак арест.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретски наставни единици: 1. Вовед. Видови на анестезија 2. Лекови кои се користат во анестезијата и нивните дејства врз организмот 3. Анестезиолошки преглед и подготовки за анестезија. Периоперативен мониторинг. 4. Водење на пациент во анестезија. Постанестезиолошко заздравување и компликации од анестезија 5. Регионални анестезии. Локална и спроводна анестезија. Периферни блокови 6. Централни неврооксијални блокови (спинална, епидурална и каудална анест. 7. Специфичности на општата и регионалните анестезии за стоматолошки и 8. стоматохируршки интервенции 9. Реанимација. Основно одржување во живот (ООЖ/АНД – BLS/AED) 10. Реанимација. Напредното одржување во живот (НОЖ – ALS). Дефибрилација 11. Најчести ургентни состојби кои побаруваат реанимација. Постреанимацииска болест. Справување со секвелите на кардиак арестот во оддел за интензивно лекување 12. Третирање на болка Практични наставни единици: 1. Анестезиолошки преглед. Припрема за анестезија на реален пациент 2. Запознавање со лековите кои се користат за анестезија 3. Запознавање со апаратите за анестезија и мониторинг на пациентите 4. Престој во операциона сала. Запознавање со водење стандардна општа анестезија				

	5. Регионални блокови. Запознавање со опремата за изведување на спинална и епидурална анестезија, како и на периферните регионални блокови (сетови, неуростимулатор, РИВА и тн) 6. Демонстрација на периферен блок (епидурал, периферен блок и тн) 7. Престој во операциона сала и посматрање на хируршка интервенција која се води во спинална или епидурална анестезија 8. Изведување на ООЖ-АНД на манекен. Обезбедување на дишен пат. (мануелни постапки, ервеј, ларингеална маска, ендотрахеален тубус 9. Запознавање со алгоритмот за НОЖ. Шокабилни и нешокабилни ритмови 10. Постапки за оживување на манекен според сценарио (срцев удар, ненадејна фибрилација на срце, беспулсна вентрикуларна тахикардија, асистолија...) 11. Акцидентални ургентни состојби (давење, удар со електрична струја). Постапки на манекен според сценарија. Модификации на постапките 12. Специфичности на оживувањето кај деца. Постреанимациона болест и продолжено одржување во живот. Етички аспекти на реанимацијата кои ќе се обработуваат во вид на дискусија			
12.	Методи на учење: Предавања, практични лабораториски вежби, консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3x30=90		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15+5+25=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	25 часови
17.	Начин на оценување (Нумерички оценки во согласност со Статутот и правилниците на Универзитетот)			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност и активност на теоретска и практична настава, самостојна проектна задача, положен практичен испит.		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шољакова и сор.	Анестезиологија со реанимација	Универзитет “Св. Кирил и Меиодиј“	2006
		2.	1. Jerry Nolan and al	Advanced Life Support	6th Edition, European Resuscitation Council,	2011
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	1. Г. Едвард Морган и сор	Клиничка анестезиологија	Магор, Скопје	2011
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗАБОЗДРАВСТВО ВО ЗАЕДНИЦАТА			
2.	Код	3MF154712			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев” – Штип Факултет за медицински науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен			
6.	Академска година / семестар	5/девети	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Доц. Д-р Киро Папкоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студии			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Организација на здравствена стоматолошка служба				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: 1. Организација на стоматолошка служба, закон за здравствена заштита. 2. Регистрација и формирање на здравствени организации. 3. Организација на стоматолошка служба по групи на возрасти. 4. Медицинска администрација. 5. Индекси за регистрација на наод на кариес, промени на меките делови со усната празнина. 6. Организација на системска забна здравствена заштита. 7. Планирање на распространетоста на службата. 8. Содржина на забоздравствено просветлување – цел, задачи. 9. Содржина на забоздравствено просветлување по старосни групи. 10. Тешкотии при спроведување на забоздравствено просветлување.				
12.	Методи на учење: клинички, аудиториски вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	2x30=60			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3.	Домашно учење - задачи	5 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на предавања и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драголљуб Џајич	Болести на уста		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	С. Иљовска	Забоздравство во заедноцата		
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРОДОНТОЛОГИЈА И ПАЦИЕНТИ СО ПОСЕБНИ ПОТРЕБИ			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет „Гоце Делчев“, Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус циклус			
6.	Академска година / семестар	Петта/IX	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Миновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со стоматолошките проблеми кај геријатриската популација				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава и практична настава: 1. Дефинирање на геродонтостоматологијата. Дефинирање на староста, епидемиолошки карактеристики на стареењето 2. Значењето на системските заболувања кај старите лица на оралното здравје. Функционална онеспособеност кај старите лица 3. Болести на забите кај старите лица 4. Пародонтопатија на старите лица 5. Орални промени кај старите лица. Ксеростомија кај старите лица 6. Протетски аспекти на старите лица 7. Орална хигиена кај старите лица 8. Оралното здравје кај институционализираните стари лица 9. Адаптација на класичните стоматолошки дијагностички и тераписки постапки кај старите лица 10. Стоматолошки менаџмент кај пациенти во пубертет и адолесценција 11. Стоматолошки менаџмент во текот на бременост 12. Стоматолошки менаџмент на пациенти со намалена подвижност				
12.	Методи на учење: Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	90			
14.	Распределба на расположивото време	1+1+1 (3 ЕКТС x 30 = 90)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40 бодови

	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Предавања, претклинички лабораториски вежби, аудиториски вежби, консултации.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Придружна евалуација на студентите и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Holm-Pedersen, Loe H	Textbook of geriatric dentistry	Blackwell, Oxford	2011
		2.	Barnes E., Angus W.	Gerodontology	John Wright	1994
		3	Тихачек-Шојич Љ., Станчић И	Геротнотпротетика	Кораци, Крагујевац	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕНТАЛНА ТРАУМАТОЛОГИЈА			
2.	Код	3MF162212			
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет 'Гоце Делчев' Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	5 год 10 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен 9 семестар, положен детска стоматологија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основни знаења од денталната трауматологија				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Епидемиолошки карактеристики и класификација 2. Дијгноза и план на терапија. 3.Фрактури прва класа. 4 Фрактури втора класа. 5 Фрактури трета класа. 6. Фрактури четврта класа. 7. Повреди на забнопотпорниот апарат - луксации. 8. Авулзии. 9. Естетска реконструкција. 10.Трауматски повреди на заби. 11. Компликации на трауматските повреди на заби. 12. Судско-медицински аспекти при повреди назабите				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС				
13.	Вкупен расположив фонд на време	76			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања-20 часа, подготовка за предавања-20часа, оценување-30часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	24 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	12 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			65 бодови
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3.	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посета на предавања, освојување на минимум 41 бод од предвидените активности	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот	

литература

1.	Наслов на наставниот предмет	ФОКАЛОЗИ		
2.	Код	3MF161812		
3.	Студиска програма	Дентална медицина		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Гоце Делчев” – Штип Факултет за медицински науки		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв степен на студии		
6.	Академска година / семестар	5/десети	7. Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Сања Нашкова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запишана петта година на студии		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со значењето и компликациите кои може да ги дадт фокалните инфекции.			
11.	Содржина на предметната програма: Теорија: • Теории на фокалната инфекција • Орални жаришта, консекутивни заболувања • Патогенеза на фокалната инфекција • Дијагностицирање на оралните жаришта • Терапија на фокалните жаришта и премедикација • Мерки за превенција на фокалната инфекција Практична настава • Дијагностицирање на оралните жаришта преку примена на специфични тестови. • Терапија на фокалните жаришта и премедикација, • Мерки за превенција на фокалната инфекција			
12.	Методи на учење: Предавања, практична настава			
13.	Вкупен расположив фонд на време	2x30=60		
14.	Распределба на расположивото време	30+15+15=60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часови
		16.2.	Самостојни задачи	5 часови
		16.3.	Домашно учење - задачи	5 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		40 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		10 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Присуство на предавања и освоени најмалку 42 поени од предиспитни активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Авторизирани предавања			
		2.	Димитровски В.	Фокална Инфекција	Скопје	2008
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драголјуб Џајич	Болести уста, орална медицина - патологија	Елит - Медицас	2008
		2.				
		3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПЈУТЕРИЗИРАНА СТОМТОЛОГИЈА			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Дентална медицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за медицински науки Универзитет 'Гоце Делчев' Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	5 год 10 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Доц. Д-р Киро Папакоча			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен 9 семестар,			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава 1. Вовед, компјутерски апликации во стоматологијата, компјутери во управувањето, база на податоци, стручни системи, симулација 2. Примена на компјутерската технологија во дијагностички и терапевтски постапки во стоматологијата. Компјутеризиран избор на боја за заби. 3. CAD / CAM системи, функционирање, примена. 4. CAD / CAM системи, компјутерски водени инспекција, дизајн и производство на стоматолошки материјали. 5. Едносеансна надокнада на забни надокнади 6. Примена на компјутерите во гнатологијата, компјутерска анализа на оклузални контакти и движења на долната вилица. 7. Примена на компјутерите во имплантологијата, компјутерски менаџмент на имплантите. 8. Примена на компјутерите во ендодонција, дигитална рендгенографија. 9. Обработка на пациентите и правење база на податоци 10. Интраорално и екстраорално фотографирање на пациентот 11. Дијагноза на малоклузија – анализа на модел и фотографија, Рендген - дијагноза 12. Компјутеризирана обработка на фотографии, телерендген снимка. 13. Компјутерска анализа на растот. Практична настава 1. Примена на компјутерите во менаџментот на стоматологијата 2. Инструментално одредување на боја на забите 3. Софтвери за дигитален дизајн на насмевка 4. Навигациона имплантологија 5. Компјутерска инспекција на забите 6. Компјутерско дизајнирање на протетските надокнади 7. Компјутерска изработка на протетските надокнади 8. Анализа на рендген снимки 9. Компјутеризиран план на терапија 10. Фотографирање на пациентот 11. Фотографирање на пациентот 12. Обработка на дигиталните фотографии 13. Обработка на дигиталните фотографии				
12.	Методи на учење:				

13.	Вкупен расположив фонд на време		2x30=60			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+15=60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	часови		
		16.2.	Самостојни задачи	часови		
		16.3.	Домашно учење - задачи	часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			бодови	
	17.3.	Активност и учество			бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wolfgang Bengel	Mastering Digital Dental Photography	Nemotec Dental Studio NH	2005
		2.	Тодоровић А	Примена CAD/CAM технологије у стоматолошкој протетици,	Спринт, Београд	2005
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година	